

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrske:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . K 25.—	celo leto naprej K 30.—
pol leta 13.—	za Ameriko in vse druge dežele . . .
četrt leta 6:50	celo leto naprej K 35.—
na mesec 2:30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.
Upravišтво (spodaj, dvorišče levo), Knaflova ulica št. 5, telefon št. 65.

Izjava vseh dan zvečer izvenim nedelje in praznika.

Inserati veljajo: petrostopna petletna vrsta za enkrat po 20 vin., za dvakrat po 18 vin., za trikrat ali večkrat po 16 vin. Parte in zahvala vrsta 25 vin.
Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati l. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	v upravištvu prejemani:
celo leto naprej K 24.—	celo leto naprej K 22.—
pol leta 12.—	pol leta 11.—
četrt leta 6.—	četrt leta 5:50
na mesec 2.—	na mesec 1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Bolgari prodirajo na grška tla

NAŠE URADNO POROČILO
Z BALKANA.

Dunaj, 30. maja. (Kor. urad.)
Uradno se razglasi:

Jugovzhodno bojišče.
Mir.

Namestnik načelnika generalnega
štaba pl. Höfer, fml.

NEMŠKO IN BOLGARSKO PRODIRANJE NA GRŠKA TLA.

Berolin, 30. maja. (Kor. urad.)
Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan:
Balkansko bojišče.

Nemški in bolgarski oddelki so zasedli, da se zavarujejo proti očitno nameravanju presenetitjem s strani ententnih čet, v tej zvezi važno sotesko Rupel ob Strumi. Naša premočje je prisilila slabotne grške oddelke, da so se umaknili. Sicer smo varovali grške suverenske pravice.

Vrhovno armadno vodstvo.

PRODIRANJE BOLGAROV NA GRŠKA TLA. — DEMIRHISAR ZASEDEN. — SERES VZET. — PROTI KAVALI.

Lyonski »Republican« poroča, da so Bolgari zasedli kolo-dvor Demirhisar in del okolice mesta. Na desnem bregu Vardarja se množe boji prednjih straz.

»Matin« iz Soluna: Bolgari so zasedli razen forta Rupel še 4 druge utrjene kraje, med njimi Dragotin, po kratkem odporu grške posadke. Bolgari prodirajo hitro proti Kavali. Seres je že zavzet. »Temps« poroča, da so Bolgari prišli skozi dolino Strume ter že zasedli Demirhisar, ki so ga Grki zapustili.

»Times« poročajo iz Aten, da so se vršili, predno so Bolgari zasedli forte pri Ruplu, ki popolnoma obvladujejo odsek Demirhisar, dolga pogajanja z grškim generalnim štabom. Grška posadka je zapustila fort šele,

ko je dobila zagotovilo, da bo imelo zasedenje forta samo obramben značaj.

»Frkft. Ztg.« poroča po še nepotrjenem Reuterjevem poročilu, da so Bolgari sporazumno z atensko vlado zasedli tudi fort Goje, ki obvladuje ves izhod iz doline. Če je to poročilo resnično, so vse strateško važne točke prehoda v ravnino v naših rokah. List dostavlja: Bilo bi to zelo pomembno za ves strateški položaj v gzhodni Makedoniji ter nadaljnjia protitež proti fortu Dovatepe, ki ga imajo zaseden Francozi.

Reuter poroča nadalje, da razvijajo Bolgari in Nemci enako delovanje tudi v bližini Ksantija, severovzhodno od Kavale ter so tam pripravljali tudi že pontoni za mostove preko mejne reke Nestos.

Na desnem bregu Vardarja je prišlo do številnih spopadov med francoskimi in bolgarskimi patruljami ter se vrše tudi topovski boji.

Reuter poroča iz Soluna, da je 25.000 Bolgarov prekorčilo grško mejo.

»Temps« poroča iz Aten, da obstreljujejo Nemci južno od Doirana ležeči kraj Potheles.

Poročilo o bolgarskem prodiranju ob Strumi vzbuja splošno pozornost. Da se razlagati iz stremeljenja Bolgarov, da izboljšajo svoje pozicije. Akcija se vrši na grško - makedonskih tleh, katerih nevtralnost je ententa prva kršila.

GRŠKE ČETE SE UMIKAJO PRED ČETAMI CENTRALNIH DRŽAV.

»Petit Parisien« poroča iz Soluna, da je posadka Demirhisarja, močna 2 pešpolka in eno baterijo artiljerije, dne 27. t. m. zvečer zapustila mesto. Grške čete v severni Makedoniji se umikajo proti Verli.

»Matin« izve iz Aten, da je sklenila grška vlada odpuštili letnike 1893 do 1900. Na tisoče Grkov je podpisalo brzojavko na kralja za varstvo življenja in imetja Grkov v makedonskem ope-

racijskem ozemlju in za izpust knezoškofa Mikantrosa.

Dogodki v Makedoniji.

Dogodki v dolini Strume vzbujajo v Parizu veliko razburjenje. »Temps« izve iz Soluna, da Bolgari niso samo zavzeli več obmejnih trdnjav, marveč, da popravljajo tudi od generala Serraila razdejane mostove čez Strumo. Zdi se torej, da nameravajo dvojno akcijo, eno proti Seresu, drugo proti Kavali.

Iz Lugana izvejo nadalje, da je bila grožnja entente z ofenzivo v Makedoniji samo prazno kričanje. Ententna vojska v Solunu je štela 240.000 mož. Od teh jih odpade 20.000 bolnih, 40.000 mož tren, 30.000 Avstralcev in Novozelancev, ki so jih poslali na Francosko. S Krfa je odšlo v Solun le 6000 Srbov. V Krfu pa stoji 100.000 Srbov, od teh le 39.000 za vojno zmožnih.

Angleži proti Grkom.

Atenski list »Makedonia« poroča, da sta se angleška manevrska čolna št. 719. in 448. približala otoku Skyros ter silno obstreljevala grško stražo pri Papastalih. Štiri grški vojaki so bili ubiti, 5 jih je bilo težko ranjenih. Izmed ribičev, ki so v bližini delali, je bilo 6 ubitih. Ententno brodovno vodstvo je izjavilo, da so se nemški podmorski čolni pri Papastalih zalagali z ribami in mesom, kar pa ne odgovarja resnici.

Srbske čete pri Solunu.

»Secolo« izve preko Rima, da je transport srbskih čet s Krfa v Solun skoraj končan in da se je došel izvršiti brez nezdode. Novo urejena srbska armada šteje baje 100.000 mož, od teh 50.000 mož v prvi črti. Ostalih 50.000 ni kos vojnim naporom, ter so dodeljeni službi za fronto.

Na polotoku Chalkidike.

Preko Švice poročajo, da so angleške transportne ladje izkrcale v pristanišču Furkas na polotoku Chalkidike mnogo mornariških vajakov, vojnega materiala in petroleja za preskrbo podmorskih čolnov. V Solunu bodo postavili veliko brezžično postajo za direktno službo z Eifflovim stolpom.

ENTENTA IN ROMUNSKA.

Iz Bukarešte poročajo, da nameravajo poslalniki ententnih držav pred-

ložiti romunski vladi identično noto. Poslaniki so tozadevna navodila že prejeli od svojih vlad. Ko bo nota sestavljena in od vlad potrjena, se bo izročila demarša.

Bukareški politični krogi zatrjujejo, da bo romunski poslanik v Petrogradu odpoklican, ker je prevzel brez privoljenja svoje vlade gotove obveznosti napram Rusiji.

Potovanje srbskega ministrskega predsednika.

»Berliner Tageblatt« izve od svojega poročevalca v Luganu, da se je vrnil srbski ministrski predsednik Pašić zelo potr s svojega potovanja

ter dospel v Solun. Povsod so ga s pomilovanjem zavrtili. V Petrogradu je obljubil Sazonov, da bo Rusija skušala z vsem svojim vplivom doseči, da se obnovi Srbija v starih mejah in dobi v najboljšem slučaju še kos Bosne in Hercegovine. Tudi se hoče Rusija zavzeti za to, da se preostalih 100.000 mož srbske vojske ne pošlje zopet v boj ter tako žrtvujejo zadnji srbski vojaki, čemur pa se sedaj Angleži in Francozi še upirajo. Dinastija Karagjorgjevič naj ostane na prestolu. V Italiji je dosegel Pašić, da sta ministra Salandra in Barzilaj pripoznala Srbom načeloma pravico do enega pristanišča v Adriji.

Utrdba Punta Corbin zavzeta.

OKLOPNA UTRDBA PUNTA CORBIN ZAVZETA.

Dunaj, 30. maja. (Kor. urad.)
Uradno se razglasi:

Italijansko bojišče.

Včeraj smo zavzeli oklopno utrdbo Punta Corbin. Zapadno od Arsiera so izsilile naše čete prehod preko poloka Posine ter se polastile južnih obrežnih višin. Štiri silne italijanske napade na našo pozicijo južno od doline Batte smo zavrnili.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

28. maja. V Lagarinski dolini je sovražnik povečal svoje napore, ki so ga stali pred našimi pozicijami velike izgube, ne da bi najmanje omajal trden odpor naših hrabrih čet. Zvečer dne 26. maja smo zavrnili ljut napad na naše črte, južno Rio Cameras. V noči na 27. maj in drugo jutro so bili odbiti trije napadi zaporedoma na enak način. Na ostali fronti do Astica v glavnem artiljerijske akcije. Naša artiljerija je razpršila na več točkah sovražna nabiranja čet in korakajoče kolone. Dva napada na naše pozicije na Posino sta bila zavrnjena. V odseku Asiaga je trajal včeraj močan sovražni pri-

tisk vzhodno doline Calmerate. V Suganski dolini je bil zavrnjen maj sovražni napad v kotlini Strigna. Število vjetnikov, vjetih sovražnikov v boju dne 26. maja vzhodno Masa s strani alpincev, se je zvišalo na 157. Bataljoni 8. ogrskega in 101. polka, ki so izvršili napad, so bili popolnoma razbiti in so pustili na bojišču 300 vjetnikov in popoln oddelek strojnih pušk, ki je bil kmalu potem obrnjen proti sovražniku. V odseku Sv. Mihaela je razdrla naša razstrelitev z minami razsežen del sovražnih pozicij vzhodno Petoveji. Posadka je padla na begu pod našim ognjem iz topov in pušk, ki jo je zasledoval.

Asiago vedno bolj obkoljen.

Vojnoporočeval. stan, 29. maja. Zmagujoče čete graškega zbora so s hriba Erio šle v nižino in prekorčile Asso pri mestecu Roani na cesti Pedescala - Asiago. Napadle so sovražnika pri Canovi, ga vrgle nazaj in zasedle pobočja, vzhodno in južno vpgiba doline.

Se znatnejši uspeh so dosegle te čete severo-zapad. Asiaga. Vsedel zavzevanja stalne zatvore doline Asse poleg hriba Interrotto, so se približale temu hribu, utrjenemu z oklopno utrdbo, prav blizu. S podporo naše artiljerije, kateri se ne more upirati nobena stvar,

LISTEK.

Chonchette.

Francoski spisal Marcel Prevost.
(Dalje.)

Tedaj se je gospod Ducatel zamislil. Prav na tiho je Chonchetta zdrknila k njegovim nogam. Držeč očeta za roko, mu je položila svojo glavo na kolena.

Gospod Ducatel je nekaj časa razmišljen gladil lase svoje hčerke. Hipoma pa se je zavedel. Videl je na kolenih oči, v katerih so se vs svetile solze. Z enim skokom se vstal, opustil svoje roke in odpahnil Chonchetto.

— Proč! . . . Proč! je zakričal. Začelo ga je dušiti, oči so se mu nenavadno razširile in nekaj belih pen se mu je prikazalo na ustnicah. Deklica je zbežala vsa prestrašena in v solzah . . . On pa je še dolgo časa z nestalnimi koraki meril sobo.

Od časa do časa je obstal, mahal z rokami in govoril na glas. Nato se je zgrudil pred mizo, podpirajoč glavo z rokami.

. . . Rogosto, pogosto, zlasti ob

tem letnem času je bila velika soba pozorišče podobnih prizorov. Pa tudi tedaj, kadar je jutranji sestanek prešel brez neprikl, so Chonchetti minute v družbi gospoda Ducatela potekale silno počasi. Sicer pa je bila, kakor hitro je svoje očeta zapustila, popolnoma prosta. Hiša v vseučilišni ulici s svojimi ogromnimi prostori, svojimi starimi tapetami, knjižnicami, slikami, mali vrt, popolnoma neobdelan, po visokem zidu ločen od ceste, — vse to je bilo njena last. Mogla si je vse oglelati, brskati po vseh knjigah, odpreti vsak predal in se dotakniti vsakega kazalca na urah — nihalkah . . . Nihče je ni karal.

Okoli ene popoldne je obedovala v družbi Dine, ki je pravkar postregla gospodu Ducatelju v njegovi sobi. Nato je sledil poduk gospodične Lebhaft — stare device, s katero je počela, kar se ji je ljubilo in ki ji je pripovedovala pripovedke iz nemške dežele. Potem se je znova pričelo romanje po prostornem poslopju tja do večerje, potem pa spat. Dasi sama v sobi, se Chonchetta ni bala. Zdelo se ji je, kakor da so jo te zveste starine, sredi katerih je živela, vzele pod svoje varstvo . . .

Tako je potekalo življenje deklič že šest let, kakor daleč je segal njen spomin. Kje pa je bila prej in

kaj je počela? Tako se je vpraševala časih zvečer, sedeča na robu postelje ter mahala s svojimi nožicami. Pa naj je še toliko stikala v preteklosti, spomin ji ni dal nikakega jasnega odgovora. Prav gotovo pa ni vedno stanovala v »veliki hiši«. Živela je v neki drugi hiši z vrtom, kateremu niso videli ne konca ne kraja . . .

Morda je bilo to ob času, ko je živela še njena mati. A glej, njena mati je bila mrtva in preselili so se v Pariz.

Časih je o tem izpraševala Dino. Mulatinja pa ji je dajala vedno eni in isti odgovor:

— Ne vem.

In objemši jo je pristavila:

— Predvsem, draga moja, ne govoriti o tem gospodu.

II.

— Tiho, ljubica moja! Ne ropoči mi preveč, da te ne sliši oče.

Chonchetta je lahno zakričala, ko je odprla oči in zagledala pred seboj Dino, stoječo ob vzhodju postelje s svečo v roki.

— Kaj bi rada, stara Na? Dolgo-časíš se. Koliko je ura?

— Čas je, da vstaneš, dragica . . . Daj, hitro vstani, da te bo Dina vesela.

Toda deklica je ogledovala okna, še vsa črna; videla je prav dobro, da

je še noč, mrzla zimska noč s srehem na oknih in snegom na ulicah. Treba je bilo, da je mulatinja prišla to majhno gorko telo v dolgi srjaci in je dvignila iz postelje kakor mrtvo stvar, ki jo je pokrivala s poljubi.

Chonchetta na pol v spancu se ni branila. Od časa do časa se je njena ljubka blela glavicca, s katere so se vsipali v neredu črni kodri, težka od spanja nagnila Dinu na ramo.

Tedaj je ta z zamolklim nizkim glasom, kakor če zavrtiš volka, zapela kreolsko pesem: Tout cann' a moins brillé — Dailé — Tout cann' a moins brillé — Si cann' a ou brillé — Mouché — la — Amou' ou doué flamber! . . .

Pri tem počasnem napevu je deklica odprla oči in se spustila v smeh. Nič je ni toliko zabavalo kakor te žalostne melodije z besedami polnimi zlobnosti in naivnosti.

Povzela je pesem z Dino, medtem ko jo je ta oblačila. — Les coeu' intéressés — Dailé — Sont bons a méprisser! — Ou c'est un fier danda — Mouché — la — Adié! c'est pour toujours! . . .

Popolnoma prebujena je zdaj vprašala:

— Mari greva k maši, ker je še tako zgodaj?

Dina, ki ji je česala lase, je odgovorila:

— Ne, ne, ljubica moja, k maši ne pojdeva, saj ni nedelja. Lep sprehod napraviva, popeljeva se v vozu . . . Videla bodeš, kako se bova zabavali.

Chonchetta se je zamislila.

— Ali želi papa, da greva na sprehod?

Mulatinja se je pomišljala z odgovorom. Hipoma pa je obšla deklenco in ji šepnila na uho:

— Ne, dragica, gospod ne . . . navzlic temu pojdi . . . iti moraš . . . vsaj nočeš, da bo Na nesrečna? . . .

— Ne, je odvrnila Chonchetta resno, pojdiva.

Pray nič se ni čudila temu nenadnemu potovanju, kakor je bilo nekaj izrednega v njenem življenju. Kolikokrat so jo njene sanje deklicesamotarke že pripravile na nenaden odhod, na dolga potovanja po neznanih deželah!

Kakor hitro je bila Chonchetta opravljena, jo je Dina prišla za roko in skoro sta obedve zapustile veliko hišo pri vratih, vodečih v rue de Poitiers.

Zunaj je bil silen mrz. Sneg je dajal ulici nekako blede svetlobo, poleg katere so sijale plinove luči kakor rdeče zvezde. Žive duše na cesti, nič kakor pometachi, ki so strgali tlak.

(Dalje prihodnja.)

so osvojile naše čete včeraj utrdb hriba Interotto in dodatno k temu južne višine, ko so zasledovale poraženega sovražnika.

Na visoki planoti Sette Comuni je bila c. in kr. fronta iz črte Corno di Campo Verde - Monte Moschieri pomaknjena daleč proti vzhodu. S premikanjem z boka po dobrem načrtu, se je posrečilo vzeti višine hribov Zebia in Zingarella ter vrha Campo bianco. S temi posrečenimi operacijami smo se približali Asiagu zopet s severa in juga. Poleg tega je za Italijane izgubljena iz Asiaga v Schio vodeča železnica, tako je italijanska posadka v Asiagu brez železnice.

V gorenji dolini Posine so se Italijani trdovratno upirali. Ko so izgubili Bettale, so se vstali zapadno in južno tega kraja. Po težkih bojih so jih pregnali naši iz njihovih pozicij in so se tako približali kraju Posina.

V bojnem ozemlju Arsiera.

Iz vojaškega razmatrivanja k poročilu generalnega štaba dne 30. maja:

V bojnem ozemlju Arsiera je dalo zasedenje močne, teren daleč na okoli obvladajoče pozicije, na hribu Cimine, dobre sadove.

Z zavojevanjem oklopne utrdb Punta Corbin je bila naša pozicija na južnem bregu spodnje Asse bistveno ojačena.

Z zavzetjem oklopne utrdb Cornolo se je posrečilo včeraj naši infanteriji, podpirani s hriba Cimine, iti tudi čez spodnjo Posino in vzpeti se na strma pobočja, južno spodnje Posine.

V gorenji dolini Posine so poskušali Italijani od 27. maja dalje jako hude protisunke, ki so se pa vsi izjalovili.

Punta Corbin.

Zavojevana je tudi oklopna utrdba Punta Corbin. — Oklopna utrdba neposredno zapadno Barcarole, znana pod imenom Casaratti, je služila za mostišče Astiaca, štela je posredno tudi 1-7 km vzhodno na levem bregu ležeči fort Punta Corbin, edina permanentna utrdba, ki je še zapirala dohod do Sette Comuni. Zavzete tege forta na višini 1096 metrov, je bilo potrebno tudi raditega, ker visoka planota med spodnjo Asso in Asticom, južno - vzhodno Arsiera, obvladuje dolino Arsiera in je torej ta fort za neovirani promet v dolini neobhodno potreben.

V Vicenzi.

Iz Lugana poročajo: Ker je ogrožena železniška črta Schio-Vicenza, so začeli spravljati iz Vicenze v Mantovo arhive, arzenale in banke.

»Il Veneto« poroča, da so v Vicenzi ljudje bolj mirni in pripravljeni kakor pa v Padovi, čeprav je sovražnik zasedel del province. Nekaj krajev, katere ogroža sovražnikov ogenj, je prebivalstvo zapustilo, med temi Asiago. Številne bombe so povzročile v Asiagu več požarov. Sovražni letalci prihajajo skoro vsak dan.

Čete dohajajo in odhajajo vsak dan. Tako je videti, kakor da bi mrzlica gnala vse te ljudi, konje, vozove, topove. Ako se pogleda bližje, se spozna metoda in red. Vojaška avtomobilska družba je jako obsežna. Na tisoče vozov se vozi, vozniki morejo voziti petdeset ur brez presledka.

Fraccaroli piše v »Corrieru«: Nove čete stopajo na naši strani na gore brez prenehajanja. One morajo ugotoviti naše pozicije in ustvariti nove branike proti sovražni poplavi. One vedo, kam gredo, sveste so si svečanosti trenutka, vedo, kaj se zahteva od njih.

Strašen orkan.

Fraccaroli piše v »Corrieru«: Avstrijci so pričeli ofenzivo z velikansko strastjo. Zlasti grozna je njihova artiljerija. Njihov napad se je začel z ogromnimi silami. V tej ofenzivi vidimo gigantsko uporabo topov. Orkan izstrelkov vseh kalibrov nas obsipa. Nепrestano se to vrši. To je strahoviti vihar ki besni in ne neha. Bobnajoči ogenj, kamor seže oko, pa tako ljut, tako vztrajen, da more človeka spraviti v obup. Takemu navalu se niso moge ustavljati naše izpostavljene pozicije. (Pa tudi ne pozicije v ozadju, kakor naznajo poročila.)

Italijanske trdnjave padle hitreje kakor belgijske.

Reči se more, da so povprečno italijanske trdnjave padle mnogo hitreje, kakor pa belgijske. In Belgija še ni bila popolnoma oborožena in iznenadila jo je močna nemška artiljerija. To se mora poudariti, da se pokaže delo naših čet v polni luči.

Vojaški položaj Italije.

Italijanski ministrski svet se je baval v seji dne 29. maja skoro izključno s poročilom vojnega ministra, ki je bil šel na fronto, da se na svoje oči prepriča, kako stoji stvar. Poročila niso bila zadovoljiva. Vnela se je debata, v kateri ni manjkalo hudega očitavanja radi zamud italijanske armadnega vodstva.

Rimski listi poročajo, da se je vršil med Sonninom in ruskim poslanikom daljši razgovor, zadevajoč rusko ofenzivo, ki se ima baje v kratkem pričeti.

Šestino italijanskih topov so osvojile doslej avstrijske čete. Strojnih pušk nad sto.

Polkovnik Stegeman piše v »Bundu«: Iz italijanskih poročil je razvidno, da spravlja italijansko armadno vodstvo rezerve iz Benečije. Zveze v zaledju: črte Verona - Padova - Benetke in Verona - Vicenza - Treviso so prenapolnjene. Dokler Avstrijci ne gredo čez doseženo črto, se da vzpostaviti vse, kar se tiče varstva defenzive; treba pri tem pomisliti, da je lombardijska ravnina od Schio do Padove široka 60 kilometrov in do morja 80 kilometrov. Iz tega je razvidno, kako nevaren je sunek z boka s severa proti jugu za soške armade, ki se bore kakih 200 kilometrov dalje proti vzhodu. Samo protiakcija velikega obsega in uspeha more rešiti Italijane iz sedanjega njihovega mučnega položaja.

Italijanski vojni izdatki.

Lugano, 29. maja. (Kor. urad.) Poleg izkaza državnega ministrstva koncem aprila izračunava profesor Enaudi v »Corriere della sera« izdatkov dotlej s 7680 milijoni lir okroglo in izdatke zadnjega meseca z okroglo 650 milijoni lir. Tekom aprila so bili izdatki poravnani v obliki navadnega dolga in sicer 109 milijonov potom običajnih zakladnih bonov.

Zapadno bojišče.

FRANCOSKE POZICIJE MED MORT HOMMOM IN CUMIERESOM ZAVZETE. — 1348 SOVRAŽNIKOV VJETIH.

Berolin, 30. maja. (Kor. urad.) Wolfiov urad poroča:

Veliki glavni stan:

Zapadno bojišče.

Živahno streljanje se je vršilo na fronti med kanalom La Basse in Arrasom, tudi Lens in predmestja so bila zopet obstreljevana. V okolici Soucheza in jugovzhodno od Tahura so se ponesrečili slabotni sovražni sunki. Močnejše bojno delovanje je vladalo v odseku od višine 304 do Mase. Južno od Vranjega gozda in gozda Cumieres so zavzele nemške čete francoske pozicije med južnim vrhom Mort Homma in vasjo Cumieres v njenem polnem obsegu. Neračunljivih vjetnikov smo dobili 35 častnikov, med njimi več štabnih častnikov, in 1313 mož. Dva protinapada na vas Cumieres smo zavrnili. Vzhodno od Mase smo izboljšali s krajevnim prodiranjem na novo zavzete črte v gozdu Thiaumont. Obojestranski ogenj je dosegel tu od časa do časa zelo veliko silo. Naši letalci so napadli z opazovanim uspehom včeraj zvečer sovražno razdiralno flotiljo pred Ostendom. Po zračnem boju je padel neki angleški dvokrovnik pri St. Eloisu ter smo ga z artiljerijskim ognjem uničili.

Vrhovno armadno vodstvo.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

29. maja popoldne. Na levem bregu Mase sta obe artiljeriji čez noč močno delovali. Včeraj zvečer proti 7. smo neki nemški napad iz Vranjega gozda z zapornim in infanterijskim ognjem zavrnili. Tudi drug napad o polnoči ravno tam se je ponesrečil. Na desnem bregu Mase je potekla noč razmeroma mirno razen v okolici utrdb Vaux, kjer sta delovali obe artiljeriji z veliko silo. Včeraj 15 bojev v zraku. Dve nemški letali smo premagali, eno je padlo goreče na tla ob robu Vranjega gozda, drugo severno od Berry au Baca. Med poskušno vožnjo je neki Fokker napadel nekega francoskega letalca. Nemec je oddal nad 1000 streliv. Kljub temu, da je bilo francosko letalo od krogel prebito, se mu je posrečilo pristati v naših črtah. Zasledovalec je bil zbit pri Bourgnou. Na levem bregu Mase sta zbila dva avtomobilska topa dve nemški letali; eno je padlo severno od Avocourta, drugo pri Forgesu na tla.

29. maja zvečer. Na levem bregu Mase je silno obstreljeval sovražnik ves dan s topovi najtežjega

100 milijonov potom specijalnih zakladnih bonov za vojne dajatve. 55 milijonov potom specijalnih zakladnih bonov za inozemstvo, odvisno od dogovorov z Anglijo 142 milijonov in s plačili v gotovini.

DROBNE VESTI IZ ITALIJE.

Od švicarske meje se poroča, da je došlo od Gardskega jezera v Milan na tisoče beguncev. V Milanu so jih nastanili po šolah, gledališčih, oratorijih. Mestna uprava je morala najeti za begunce še lope ob kolodvoru, ker drugodi ni bilo več prostora.

Prevoznina angleškega premoga, ki je stala pred vojno iz angleških pristanišč v Genovo 7 in pol šilinga za tona, je znašala 22. maja pet funtov za tona.

Papež je poslal škofu v Vicenzi 5000 lir za begunce iz evakuiranih krajev.

Zakladno ministvo je poskrbelo nova denarna sredstva z odredbo nove izdaje bankovcev po 50 lir v znesku 200 milijonov.

Vojni minister ukazuje, da se morajo dati vsi vojaški cepiti proti kolери; oni, ki so že bili cepljeni, se morajo dati znova.

Begunce je vedno več po italijanskih mestih. Samo v Padovi jih je že nad 40.000. Pa še vedno beže od tirolske meje.

»Tribuna« pozivlja prebivalstvo, naj se pripravi na drugo vojno leto. Ljudstvo je dolžno, živeti skromno in dati vse državi. Nevtiralnih listov ne dobivajo več v Italijo od 28. maja dalje. Vlada je prepovedala prejemanje in razširjanje nevtiralnih listov. — V Rimu se boje za časa zasedanja zbornice socijalističnih demonstracij. Vsako zborovanje je prepovedano.

V Italiji razpuščajo sedaj zadnje nemške tvrdke, banke in podjetja.

Po raznih poročilih je doslej italijanskih častnikov padlo, je ranjenih, ali prišlo v vjetništvo 17.000.

predlagala, toda stavila tudi še pogoje, o katerih se vrše sedaj še pogajanja.

Angleško plovstvo, angleški dolgovi.

London, 26. maja. (Kor. urad.) Trgovinski minister Runciman je odgovoril na neko vprašanje: V kolodarskem letu 1915 je priplulo v angleška pristanišča vsega skupaj 13.200 angleških parnikov s skupaj 22.632.000 tonami in 12.500 inozemskih parnikov s skupaj 9.900.000 tonami tovora. — Finančni tajnik Montagu je odgovoril na zadevno vprašanje: Končne številke o angleškem državnem dolgu še niso predložene. Skupni nominalni dolg je znašal dne 31. marca 2.140.800.000 funtov. Znesek zakladnih menic je stal dne 20. maja na 66.069.800 funtov.

Program pariške konference.

Dne 14. junija se sestane v Parizu morda konferenca, ki se bo baval glasom poročil Cruppija v »Matinu«, s prepovedjo trgovanja s sovražnikom za časa vojne, potem pa tudi z načinom, kako naj se popravi škoda, ki so jo napravili Nemci v Belgiji in na severnem Francoskem z ropom vseh pridelkov in mašin, kako naj se nadomeste izgubljene ladje, kako naj se omeji nemška podvzetost in preplavljenje z nemškimi izdelki. Tudi se bo bavila konferenca s prepovedjo povratka nemških trgovcev v entente države, kako naj se razvija industrija in osvobodijo zlasti kemična industrija od Nemčije. Rusija bo predlagala tudi razvoj transportnih sredstev in ustvaritev prostih luk v Crnem morju.

Vojna z Rusijo.

NAŠE IN NEMŠKO POROČILO Z RUSKE FRONTE.

Dunaj, 30. maja. (Kor. urad.) Uradno se razglša:

Rusko bojišče.

Živahnejši artiljerijski boji zlasti ob besarabski fronti in v Voliniji. Sicer nobenih posebnih dogodkov.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Berolin, 30. maja. (Kor. urad.) Wolfiov urad poroča:

Veliki glavni stan:

Vzhodno bojišče.

Južno od Lipska so sunili nemški oddelki proti Ščari ter razdejali ruske pozicije pri neki stražnici.

Vrhovno armadno vodstvo.

RUSKO URADNO POROČILO.

28. maja. V noči na 27. maj so napadli Nemci po silni artiljerijski pripravi južno od Trisvjatskega jezera naše järke. Prisilili smo Nemce s svojim artiljerijskim in infanterijskim ognjem, da so se umaknili in skrili v svojih jarkih. Na celi ostali fronti ogenj pušk. Sovražna letala so poletela preko številnih odsekov fronte. Eno, zadeto od našega ognja, se je moralo za Ilukstom spustiti na tla.

Ruski napadi na besarabsko fronto.

Iz vojnega poročevalskega stana prihaja vest, da so se Rusi očitvidno odločili k novim napadom na armado Pflanzer - Baltin. Za enkrat se omejujejo na to, da se skušajo v sapah in jarkih približati našim pozicijam.

Ruska poletna vojna.

Glasom brzoglavke »Secola« se bavijo ruski vojaški kritiki s splošnim vojnim položajem in z udeležbo Rusije pri skupni ofenzivi. Kritiki pravijo, da je pozna pomlad prepredila doslej vojaške akcije, da se pa je Rusija dobro pripravila na poletno vojno. Kot voditelji napadalnih operacij se imenujejo generali Juдениč, Brusilov in Ivanov. Posebno popularen je general Russkij, ki je svoj čas vodil prodiranje v Galicijo. Poneže se je iz zdravstvenih razlogov umaknil, nedavno pa je bil poklican v Carskoje Selo ter se domneva, da se mu bo poverilo zopet važno poveljništvo.

Premikanje čet v Rusiji.

Osem dni je bila ruska pošta v inozemstvo ustavljena vsled važnih vojaških gibanj in priprav. O gibanju pri Dvinski in pri Rigi ni nobenih poročil, pač pa prihajajo poročila o zbiranju čet v okolici Petrograda.

Ruski načrti.

»Times« javlja, da je ruski minister zunanjih del Sazonov, v pomembni izjavi popolnoma pritrdil angleškemu ministrskemu predsedniku Asquithu, ki je v svojem odgovoru na odposlanstvo dume rekel, da vlada popolno soglasje med rusko in med angleško politiko. Sazonov je dejal, da pomeni to soglasje novo dobo v svetovni politiki. V vojni sklenjena zveza, je zveza za vedno in pomeni svetovni mir za otroke in vnuke se-

danjega časa. Trdno spoznanje, da so Francija, Angleška in Rusija nerazdružne, daje gotovost, da sta centralni državi vojno izgubili, saj tudi s še tako velikimi naporji in žrtvami odzivati priznanje, da sta poraženi. Rusija nima agresivnih namenov. Če bo Rusiji izhod na jug za vedno zagotovljen, bo s svojimi mejami zadovoljna, so slovanski narodi lahko zagotovljeni, da se izpolnijo njihove zahteve in bodo ruski nameni najbolje uresničeni. Trditve o slovanski nevarnosti za Evropo so iznajdba sovražnikov. Glede Poljske ni zdaj, ko ima Rusija vojno, mogoče napraviti popolnega programa za prihodnost; Poljaki dobe obširno in izdatno avtonomijo.

Vodja ruskih kadetov, prof. Miljukov, je, mudeč se na Angleškem, rekel v nekem intervjuu: Ne dvomimo več, da je dardanelski problem med angleško in rusko vlado odločen v ruskem smislu. Ruski narodni cilji bi brez posesti Carigrada ne bili popolnoma uresničeni. Kar se tiče Poljske, misli moja stranka, da naj ostane združena z Rusijo, da pa mora dobiti popolno avtonomijo po načelih irske homerule. — Na vprašanje, če se na Ruskem računa s tem, da izgubi Rusija zapadne dele, ki so jih zasedli Nemci, je rekel Miljukov: Nikdar! Z našimi zavezniki smo popolnoma edini v tem, da o miru ne more biti govora, dokler se čujejo take grožnje. Razbiti hočejo nemški mit: treba je nemško psihologijo in nemško ustavo popolnoma premeniti. Trdno smo prepričani, da ne bo evropski mir varen, dokler ne bo Nemčija razbita.

Iz Kodanja: »Ruskoje Vjedomosti« pišejo o carjevem potovanju v Odeso, da je pričakovati velike vojne zaveznikov in da se na nevtiralno obnavljanje Romunske pri tem delu ne bodo prav nič več ozirali. Tudi ostalo petrogradsko časopisje komentira carjevo potovanje kot vidni znak novega ruskega vojnega načrta, ki naj končno odloči zmago.

Menšikov priobčuje v »Novem Vremenu« fantastično vest, da so obljubili ameriški Poljaki 150.000 bojevnikov, če se razglasi neodvisnost Poljske.

Alandski otok.

Ruski diplomatični krogi so mnenja, da je po odgovoru švedskega zunanjega ministra Wallenberga vprašanje Alandskih otokov izgubilo akutni značaj. V kratkem se bodo pričela tudi pogajanja, ki bodo švedsko gotovo zadovoljila. Po vojni bo Rusija vse odstranila, kar je zgradila tam v vojne namene in sploh se bo vprašanje teh otokov še enkrat v interesu obeh držav razmotrivalo.

Ruske utrdb v Belem morju.

V Christianiji krojijo vesti, da grade Rusi ob Belem morju, zlasti pri Arhangelsku in Semenovu, utrdb. Nameravana železnica od Urala do Belega morja bo vozila les, premož in železo ter bo velikega pomena.

Protivojne demonstracije v Moskvi.

Nemški listi poročajo o velikih demonstracijah in izgredih proti vojni v Moskvi. Trgovine so zaprte. Ljudstvo zahteva kruha, ter je napadlo in izropalo več trgovin. Vojaštvo ni moglo opraviti ničesar.

Mirovne želje v Rusiji.

Iz Bazla poročajo: Naveličanje vojne se v Rusiji kljub fanfaram Sazonova vedno bolj širi. Zelo značilno je, da sme »Russkij Invalid« kljub cenzuri pisati, da stremi razpoloženje ruskega prebivalstva na skorajšnji konec vojne. Kamor se obrnemo, se v eno mer zatrjuje, da je za Rusijo potrebno končati vojno, ker je mir neobhodno potreben.

Gospodarski položaj Rusije.

Iz Piotrkova poročajo o velikih denarnih skrbih Rusije. Od zadnjega vojnega posojila so pričakovali 2 milijardi, dosegli pa komaj pol milijarde, ostalo so morali pokriti finančni zavodi s pomočjo državne banke. Nasproti zlati rezervi 1630 milijonov rubljev, stoji štirikratna vsota papirnatega denarja 6227 milijonov, dočim je bilo razmerje začetkom vojne 1620 : 1630 milijonov. Državi sicer ne manjka žita, kljub temu pa zaradi slabih prometnih zvez in pomanjkljive organizacije draginja vedno narašča. Mnogo predmetov za vsakdanjo rabo je v ceni poskočilo za 100%. V severnih in srednjih gubernijah je baje slana uničila vso ozimino. V Permski guberniji znaša škoda vsled slane baje 2 milijona rubljev.

Reakcionarni Stirmer - Panin.

Kodanj, 28. maja. (Kor. urad.) Zakasnelo doše zadnje številke »Russkego Slova« poročajo o celi vrsti pomembnih reakcionarnih odredb ministrskega predsednika Stirmerja, ki so bile deloma že izvedene, deloma jih hoče še izvesti in katerih

se petrogradsko časopisje ni dotaknilo z nobeno besedo. Najbolj dalekosežna Stirmerjeva odredba je, da smejo za čas vojne posamezni šefi vojaških okrožij razveljaviti društveni in zborovalni zakon, kar pomeni prepoved kongresov, zborovanj in društvenih običnih zborov. Nadalje je odredil Stirmer - Panin, da se odlože od zunanega ministra izdelane odredbe za olajšavo pravne stališča Židov, češ, da je sedaj dosti važnejšega dela. Razen tega je odredil Stirmer, da se odlože reforme časopisja, kakor jih je izdelala glavna uprava časopišnih zadev v sporazumu z željami dume.

Boji na morju.

PODMORSKI ČOLNI V TYRRHENSKEM MORJU.

Iz Genove poročajo: V Tyrrhenskem morju so opazili sovražne podmorske čolne. Od 15. maja sem je dospelo v Genovo za 370.000 ton premoga manj, kakor je bilo določeno. Od tega premoga je bilo 280.000 ton potopljenega.

Italijanska vlada je proglasila vsa mesta ob Tyrrhen. morju kot v pasu vojne nevarnosti ležega.

Tudi sicer v Sredozemskem morju je delovanje podmorskih čolnov zelo živahno. Zadnje tedne je bilo 13 ladij potopljenih. Celo v Tarentskem zalivu sta se potopila dva velika transportna parnika iz Bavarije.

Iz Alžira poroča »Agence Havas«, da je neki podmorski čoln brez zastave potopil v zapadnem Sredozemskem morju angleški parnik »Irimby«; 26 mož posadke so pripeljali v Algir, ter pripovedujejo, da sta bila ravno tam torpedirana še 2 angleška parnika.

Turška vojna.

TURŠKO URADNO POROČILO.

30. maja. (Kor. ur.) Fronta v Iraku. Nobene izpremembe. — Fronta v Kavkaziji. Pregnali smo izvidne kolone, ki jih je hotel sovražnik poslati proti našim pozicijam. Na levem krilu le krajevni artiljerijski boji. Včeraj so vrgla sovražna letala 30 bomb na mestne četrti Smirne. Nekaj oseb je bilo ubitih in nekaj hiš poskodenih. — Dne 27. maja je priplula neka torpedovka v spremstvu letal pred El Arš. Bombe, ki jih je sovražnik letalo vrglo, so poškodovale 7 oseb. Dve naši letali sta napadli sovražna letala pred El Aršem, jih obmetavali uspešno z bombami ter obstreljevali s strojnimi puškami.

Rusko poročilo iz Mezopotamije.

27. maja. V smeri iz Musula so izvršile turške čete s pomočjo Kurdov napad na Serdeč. S svojimi protinapadi z bajonetom in s atakami konjenice smo prisilili sovražnika, da se je umaknil. Imel je velike izgube.

Vojna v kolonijah.

Vojna v Vzhodni Afriki.

Angleški general Smuts poroča, da so ekspanzirane čete brez odpora zasedle Ruvalage ob reki Pangani, Lembeni in Ngulu, 8 milj jugovzhodno od Lembenija. Iz Kondoa - Irangija poročajo o obnovitvi sovražnega delovanja. Iz Ruande so se Nemci umaknili, predno so se mogli spopasti z Belgijci, ki drže Kigali Njanso. (Od 18. do 21. marca so torej čete generala Smutsa napredovale samo za kakih 40 km.)

Iz Lorenzo Marqueza poročajo, da je portugalska križarka »Adamastor« dne 21. maja izkrcala v reki Rovuma, ob južni meji Nemške Vzhodne Afrike oddelek pomorščakov z dvema topoma kalibra 37 mm in dvema strojnima puškama. Portugalski so zasedli nato tovarno severovzhodno od Namazoe ter zažgali nasebino domačinov. Nemci so se brez boja umaknili. (Iz poročila se ne da posneti, kjer se Portugalski sedaj nahajajo.)

Boji v Sudanu.

London, 26. maja. (Kor. urad.) Vojni urad poroča: Nastop sultana v Dafuru proti sudanski vladi je bil zadnji čas zelo nezadovoljiv in samosvoji. Zadnje dni meseca februarja je začel zbirati ob meji Kordofana pri Djebel el Helli vojsko. Oddelek, sestavljen iz čet vseh vrst orožja pod polkovnikom Kellyjem, se je zbral pri Nahudu ter zasedel koncem marca Umšango in Djebel el Hella. Ponejze je četa prodirala proti Abiatu, kjer so se vršile priprave za prodiranje na El Fašer, glavno mesto Adi Dinara. Dne 15. maja se je prodiranje pričelo. Poročilo vrhovnega poveljnika z dne 25. maja pravi, da je Kellyjeva skupina sovražnika uspešno porazila ter dne 23. maja ob 10.

dopolodne zasedla El Fašer. Bitka je potekla tako - Je: Olavni boj se je vršil v bližini vasi Beringije, 12 milj severno od glavnega mesta, kjer je stal dne 23. maja zjutraj sovražnik, 2000 do 3000 mož močan, v utrjeni poziciji. Skupina vojakov na velblo-dih jih je zvalila z uspehom iz teh pozicij, sovražniki so nato naše čete z veliko hitrostjo in obupom napadli. Sovražni napad je naletel na uničujoč ogenj. Samo malo sovražnim vojakom se je posrečilo, dospeti do 10 jardov pred naše pozicije. Naše čete so izvršile protinapad ter sovražnika popolnoma porazile. Njegove izgube cenimo na najmanj 1000 mož. Sultan Ali Dinar je zbežal, kakor povedano, dne 23. maja rano z malim spremstvom. Mi smo imeli 5 mrtvih in 25 ranjenih. Pred bitko in med njo je izvršil neki častnik kraljevih letalcev važen izvidni polet. Posrečilo se mu je, prisiliti neki sovražni oddelek, obstoječ iz konjenikov in 2000 mož pehote, z bombami in ognjem strojnih pušk, da se je v neredu umaknil. Častnik sam je bil ranjen v stegno, vendar se je vrnil v Abiat.

Amerika in ententa.

Protest ameriške vlade proti zaplombi v Nemčijo namenjenih pošt-nih pošiljatev je sicer energičen, a vendar je po sodbi londonski »Times« tak, da je smatrati največjo težavo za premagano in odstranjeno. Ameriška vlada stoji na stališču, da je efekte, kupone in podobne vrednostne papirje smatrati za trgovsko blago in morajo vojskujoče se države z njimi v tem smislu postopati. Tudi poštne nakaznice in čeki naj veljajo za trgovsko blago. — Köln. Zag. javlja, da je ameriška vlada to noto še zadnji trenotek poosttrila, dvomi pa, da bi poslala kako noto zaradi zaplombe pošiljatev, namenjenih za Rdeči križ.

Vesti o miru.

Haag, 29. maja. (M. N. N.) Po vesteh iz Washingtona je Wilson v četrtke izjavil, da če se ameriška vlada loti posredovanja za mir, ne bo tega storila za en narod, nego za vse vojskujoče se narode. To izjavo je podal, ker je bila o njegovem govoru v sevrni Karolini brzojavljena popačena verzija v Nemčijo. Wilson ni v tem govoru nikjer rekel, da je že prišel čas, da Amerika vojskujočim se državam ponudi svoje posredovanje. V Londonu so prepričani, da Wilson ne stori nobenega koraka, dokler ne dobi migljaja iz Angleške, da bi bilo njegovo posredovanje dobro došlo. Wilson pravi, da je znano, da v Londonu zdaj na pogajanja sploh ne mislijo, da sta tega mnenja tudi ameriški senat in odsek za zunanje stvari se sklepa iz tega, da je odgodeno na nedoločen čas daljše razpravljanje o različnih mirovnihih resolucijah.

Berna, 29. maja. Z ozirom na odgovor, ki ga je dal nemški državni kancelar na zadnji Greyev govor, se bavi tudi pariški »Temps« z vprašanjem o miru. »Temps« imenuje pospeševalce in pristaje mirovnihih prizadevanj v četverozveznih in nevtralnih državah utopiste in sanjače, ki bodo tako malo napravili mir, kakor lastavica ne napravi še pomlad. Nemški kancelar pa upa, da se število teh utopistov in sanjačev še pomnoži. List pravi potem: Naj dr. kancelar le nadaljuje svojo dvojno igro. Četverozveza je spoznala namen njegovega manevra in postavlja proti trdno odločbo, ki je ne potrjujejo samo izjave njenih vlad in njenih državljanov, nego ki se izraža na bojiščih in v vojnih tovarnah z dejstvi. Nemčija nam ne bo iztrgala z zvijačo miru, ki si ga s silo ne more pridobiti.

Bern, 29. maja. (Kor. urad.) »Bernar Tagblatt« govori povodom izmene izjav o miru s strani vodilnih državljanov o ovirah miru. O Greyevih zahtevih, da naj centralne države, ki so na vseh točkah zmagovito prodre v sovražno deželo, priznajo svoj poraz, pravi list: Res, da zahteva kdo kaj takega, je treba posebne vrste predrznosti. Velika ovira miru je tudi dejstvo, da Grey razen angleškega ne razume nobenega drugega evropskega jezika. Navezan je torej na sliko, ki mu jo napravijo njegovi neodgovorni podložniki o nasprotniku. Nerazumljivo je tudi, da se dr. neta Anglija in Francoska, ne da bi trenili trdit, da Nemčija ugaša in da je treba le nekaj potrpljenja, potem je veliki cilj dosežen. Edina temna točka, namreč vprašanje preskrbe, ne bo nikdar zadosti močna, da bi mogla vplivati na uspeh vojne.

Pristopajte kot člani k Rdečemu križu!

Razne politične vesti.

== Vojna z Italijo izključno zadeva Avstro - Ogrske. Dunaj, 31. maja. (Korespondenčni urad.) »Fremdenblatt« piše: V inozemskih zlasti v švedskih listih se ponavljajo pogostoma trditve, da vodi ofenzivo na Tirolskem generalfeldmaršal von Mackensen. Razširjevanje te trditve služi gotovo namenu, vzbuditi v inozemstvu, kjer se čujejo ostre kritike o Italiji, mnenje, da stoji proti italijanski armadi poleg naših čet tudi velika nemška vojna sila. Gre torej skoro gotovo za novo obliko Chantage, s katero hoče Italija z zavajanjem javnega mnenja v inozemstvu prisiliti svoje zaveznike k aktivni pomoči. Ne glede na to, da bi poteka ofenzive v gorenji Italiji ne mogla ustaviti nikaka pomoč, moramo pokazati na dejstvo, tudi Italijanom dovolj znano, da na južnozpadnem bojišču ni nikakih nemških čet ali vojskovodij. Mackensen ima prejšnjemu vrhovno poveljstvo na Balkanu. Vojna z Italijo je izključno zadeva Avstro - Ogrske in mi sami opravimo z Italijo brez vsake pomoči, kakor je tudi jasno razvidno iz dosedanjih dogodkov. Operacije proti Italiji vodi od početka neizpremenjeno nadvojvoda Evgen in v vrhovnem poveljstvu po čudovitem uspehu defenzive v prvem vojnem letu sedaj pri odločilni ofenzivi umevno ni nastopila nikaka izprememba. Ako si hočejo Italijani nabaviti z lažni pomožne armade, si morajo izmisliti take trditve, katerih neresnica je na sploh manj znana kakor glede poveljstvenih razmer na južnozpadni fronti tukaj navedena dejstva.

== Naš generalni konzul v Kaneji. Od leta 1909. je bil naš generalni konzul v Kaneji Jakob Wein, sedaj 52 let star, prej v Bukarešti, Galacu, Philadelphiji, Pittsburgu in Bombay. Nemški konzul je bil G. Krüger.

== Kabinetna kriza na Japonskem. Poročali smo, da bo naslednik Okume v japonskem ministrskem predsedstvu baron Kato. Če je ta vest resnična, se bo morda sedanja japonska vojna politika izpremenila. Kato je namreč leta 1914 napovedal centralnim državam vojno, med tem pa je bolje spoznal svoje zaveznike ter je septembra l. l. izjavil, da Japonska ne sme posredovati v Evropo vojakov, ker je evropska vojna nič ne briga. Sploh med Japonsko in Nemčijo ne obstoja več noben povod za vojno.

== Neodvisnost Južne Kitajske. Iz Sangaia poročajo, da se v Kantonu sestavlja provizorična vlada Južne Kitajske iz zastopnikov provincij Kwangsi, Kiangsi, Jinan, Kvačju, Sečuan in Hunan ter se bo razglasila tudi neodvisnost teh provincij. Vsaka provinca je dobila vojaško upravo pod generalnim gubernatorjem. Vrhovno vodstvo bo imel general Chen Cun tako dolgo, da bo ljudstvo izvolilo predsednika Južne Kitajske.

Vesti iz primorskih dežel.

Starašinstvo občine Šempas pri Gorici je izvolilo za svoje častne občane: generalnega polkovnika pl. Boročevića, okrajnega glavarja goriškega barona Bauma in višjega okr. komisaria Žnidarčiča.

Odlikovanje. Z zlatim križcem s krono na traku hrabrostne svetinje je odlikovan stotnik bataljona prostovoljnih strelcev g. Josip Jamšek z Opčin.

Okrajni sodnik in predstojnik bovške sodnije Fran Vidmar, nahajajoč se dosedaj na dopustu v Radovljici, dodeljen je c. kr. okrajni sodniji v Bruku ob Litvi, kakor sodnik v zapuščenih in varuštvenih in po možnosti tudi drugih sodnih zadevah vseh goriških beguncev, nahajajočih se v tamošnjem begunskem taborišču.

Vesela vest iz Gorice. Naše junaške matere, ki so celo leto vstrajale v vojnem metežu v našem razstreljenem mestu, so oddale prošnjo na c. kr. glavarstvo, naj bi slavno isto odorlo v mestu šolo za slovensko deco. Zastopnica g. Franja Bavcon in zastopnik g. Evgen Gorjan sta bila od gosp. glavarja barona Bauma kar najprijazneje sprejeta v dolgi avdijenci. Gospod glavar, ki je sam oče, se je res očetovsko zavzel za po izobrazbi stradalajočo deco in obljubil svojo pomoč.

Kako je v Oslavju. Alice Schalek opisuje v »N. Fr. Pr.« svoje vtiske iz poseta bojišču na Oslavju. Iz dolgega sestavka posnemamo to-le: Italijani Oslavja ne napadajo več. Zdi se, kakor bi jih zadrževal strah. Samo streljajo semkaj in se zadovoljujejo s tem, da vedno zopet in zopet premečavajo to godlo. Njihove granate namreč ne napravljajo več zap. ker se ne da nič več razstreliti,

temveč samo pregrupirajo mrtvece, torbe za patrone, puškina kopita. Taka »pregrupiranja« se pa vrše na Oslavju vsak dan. — Ustavila sva se na vrhu »cerkvenega roba« in se nekoliko odpočila na zadnjih ostan-kih slovite cerkve. Tu je nekoliko bolj suho, ker je ostalo še nekaj granatnih kvadratov iz cerkvenega zidu na površju zemlje, kamor je mogoče sesti. Semkaj Italijani ne streljajo preveč pogostoma, ker vedo, da je tu nevtralni pas med črtami, kjer se ne more vzdržati nihče. Tako je torej ostalo tam gor nekoliko razvalin, ki jih še ni pogoltnil hrib, kakor je pogoltnil vse ostalo. — Čvetoča, blagoslovljena vasica je nekaj stala tu. Cerkev v čast božjo in gostilna v radost posvetnjakov. Kos oltarja in vinski sodček je vse, kar je še ostalo od obeh in kar še nosi mrtvi hrib. — Odtod se vidi pet italijanskih črt, ki jih je kot odrešitelj naskakujoči zaveznik zgradil pred ozemljem, ki je ostalo neodrešeno... Dopisnik »Novin« v št. 130. poroča: Ko sem se vračal domov, sem srečal pri Gorici nekaj sanitetnih vojakov. Vprašam jih: odkod? Odgovor: Z Oslavja. Vso noč smo nosili trupla Italijanov, padlih pred nekaj meseci. Bog te čuvaj takega posla!

V Podgori. Dopis »Novin« C. poroča z dne 17. maja med drugim: Grem skozi porušeno Podgoro. Vidim staro, ki sklepa roke. (Tak prizor sem doživel že večkrat.) Stoji pred razvalinami svoje hiše, solze jej tečejo iz oči. Ne vem, odkod je prišla. Vsekakor se vidi, da jej srce ni dalo miru, navzlic nevarnosti, dokler ni videla svojega ognjišča, bolje rečeno sedaj: svojega pogorišča. V srcu so se jej nizale tožbe kakor pre-roku Jeremiji nad razvalinami Jeruzalema. Koliko jih bo, katerim pretrese srce bolečine, ko bodo videli no vojni svoje jedno stanje...

Razpuščen je občinski zastop v Lokavcu pri Ajdovščini. Vodstvo občinskih poslov je poverjeno posestniku in lesnemu trgovcu Franu Hmelaku.

Pomožni odbor za begunce z juga s sedežem na Dunaju je izdal poročilo o svojem delovanju. Iz tega poročila posnemamo: Na Češkem je v 73 okrajnih glavarstvih 18.982 beguncev, na Moravskem v 26 okrajih 30.099, na Niževavstrijskem v 30 okrajih 32.500, na Zgornjeavstrijskem v 7 okrajih 17.653, na Solno-graškem 1964, na Štajerskem okoli 21.000, na Koroškem okoli 1000, na Tirolskem okoli 7000, na Kranjskem od 30.000 do 40.000. Skupno tedaj okoli 170.000 beguncev. Zasilnih šol je 108. Največ krajevnih pomožnih odborov je na Češkem. V dunajskem odboru so trije Slovenci: dvorni svetnik Gabrijelič, poslanec Rojec in podpredsednik finančnega deželnega ravnatelstva L. Hočevar. Odbor je pri pomožnem odboru imel dohodkov 304.718 K 48 vin, izdatkov pa 167.030 kron 24 vin. Oddelek za obleko je prejel 309.341 K 64 vin, izdal pa 434.090 K, za kar mu je pomožni odbor pomagal s 124.749 K 26 vin. — Odbor je izdal podpor 109.470 K 20 vin. Dne 1. januarja je imel na razpolago 163.710 K 18 vin.

Slovenske in hrvatske šole v Istri. Deželna upravna komisija istrska je dala dosedaj dovoljenje v zmislu § 6. deželnega šolskega zakona z dne 30. marca 1870 za ustanovitev 40 ljudskih šol v Istri. Starši otrok, obvezanih v obiskovanje šole, so prosili že mnogo let, v nekaterih slučajih celo že 40 let, da bi se jim te šole ustanovile. V teh šolah bo hrvaški, oziroma slovenski jezik poučen jezik, a italijanski, oziroma nemški jezik se bo — po želji faktorjev, obvezanih v vzdrževanje šole, — poučeval kot predmet.

Iz Moščenic v Istri poročajo: Tu se je vtopila Albina Vidošič, žena 54 let stara. Živela je sama z možem, otrok nista imela. Živela sta dobro, vendar je šla žena hladno in mirno v smrt. Prejšnji dan je dala svoji nečakinji zlato, priporočila sestro, naj pazi na moža, si pripravila mrtvaško ruho, uredila vse in šla k počitku. Povedala pa je, kaj bo storila. Vsi so mislili, da se šali. Ponoči pa je res vstala, šla iz hiše in se vrgla v vodnjak. Zakaj je to storila, se ne more dognati pravega vzroka.

V Červinjanu je službovala mlada učiteljica Antonietta Boemo iz Gradeža. Ko so zasedli Italijani Červinjan, je ostala Boemo tam ali ni hotela podučevati več. Radi tega so jo internirali v nekem nezdravem kraju v Italiji, kjer je te dni po kratki bolezn umrla.

»Società Bersaglieri« v Splitu je oblast razpustila nedavno temu. Te dni pa je oblast odredila hišno preiskavo v vseh prostorih rečenega društva, ki je donesla na dan razne — nerednosti. Ta je n. pr. z društvene zastave izginil trak, ki ga je društvu daroval naš cesar povodom

meetinga italijanskih strelskih društev na Dunaju, a mesto tega traka so našli baje na zastavi trak, ki ga je dobilo društvo v dar iz sosednjega kraljevstva. Našli so pa baje še raznih drugih takih — nerednosti, radi katerih je bilo nekoliko članov razpuščenega društva aretiranih.

Važen izum. Artur Grimani, lekarniški asistent v Novem, je izumil sredstvo, ki nadomestuje gumo za avtomobile. Patentirane ima že tri druge izume.

Soli ni tudi v Dalmaciji, zato so morali po več krajih v morje pometati sardale, ker ni bilo s čim soliti jih, večje količine razprodati pa nimajo komu.

Kontroliranje prebivalstva na Reki, ali je izvršilo svojo vojno dolžnost. Reška policija kontrolira med prebivalstvom, ali ima vsak možki od 18. do 50. leta, ki ne služi, vojaške izkaznice, da je oproščen službe, ali da se je sploh podvrgel vojaškemu naboru. Ako koga dobe, da ni bil na naboru, ga kaznuje redarstvo in nato izroči vojaški sekciji. Kontrolo vrši policija na ulicah in na vseh javnih krajih.

Radi podržavljenja mestne policije na Reki so imeli mestni zastopniki zaupno sejo, v kateri so obširno razpravljali o tej stvari. Naglašalo se je, da podržavljenje mestne policije je velik udarec za mestno avtonomijo. Sklenilo se je, odpustiti deputacijo h guberniju, da mu razloži stališče in želje mestnega zastopa. Guverner je deputacijo prav prisrčno sprejel.

Predavanje iz pomorskega pravnega prava na pravo- in državno-slovní fakulteti kr. vseučilišča v Zagrebu je poverjeno, na predlog profsorskega zbora, dr. Juliju Moganu, odvotniku na Reki.

Reške oblasti in ruski vjetniki. Poročajo, da so oblasti opazile, da ženske iščejo stika z ruskimi vjetniki, jim dajejo cigarete, vina, denarja, jedi, med dekleti in vjetniki se razvija ljubezen. Da se naredi konec temu početju, so oblasti zagradile ono mesto, kjer se zbirajo vjetniki pri razdelitvi jedil in zabranile so razgovarjanje in obdarovanje vjetnikov kakor tudi dopisovanje z njimi. Policija zaslišuje vsa dekleta, ki so imela zveze z Rusi. Ruskim vjetnikom se ne sme točiti alkoholnih pijač. Ruski vjetniki pa se sicer dosti slobodno gibajo po mestu, zlasti oni, ki so zaposleni pri raznih podjetjih.

Nesreča na morju. Pet moških iz Kuklice pri Tjensu je šlo ribe loviti. Zajela jih je burja in prevrnila čoln. Vsi so se držali svojega čolna. Krsto in Sime Bačko in Avguštin Moravič so se spustili proti otoku Palari. 16letni Moravič in 14letni Krsto Bačko sta priplavala do otoka, broda z očetom in bratom nista več videla. Tri dni sta bila na otoku, pa nista opazila nobenega človeka. Četrti dan sta sklenila plavati na otok Vodenjak, ki je tri kilometre oddaljen. Avguštin Moravič je dospel tja, Bačko pa ne. Popoldne so čuli ribiči vik na otoku in se približali ter rešili Moroviča, ki je bil že ves onemogel. Samo travo je jedel skoro štiri dni.

Iščejo se. Goljevšek Mihael iz Liga, občina Ajba, sedaj v Corde-nonsu, ricovero profughi, prov. di Udine, povprašuje po sinovih Andreju, Francu in Antonu. Prva dva sta bila vojaka 97. pešpolka, tretji je gnal 20. maja 1915 vole v Gorice. Jakončič Karol iz Kožane, sedaj v Coder-nonsu povprašuje po sinu Karlu, vo-jaku 55. pešpolka. — Obe družini ste zdravi.

Dnevne vesti.

— Odlikovanje. Današnja »Wiener Zeitung« poroča: Njegovo Veličanstvo je z najvišjim odlokom dne 27. maja 1916 blagovolilo najmlajše- ljeveje podeliti rudniškemu svetniku pri rudniškem ravnatelstvu v Idriji, Jaroslavu Šotola, viteški križec Fran Josipovega reda. — Primarij dr. Vinko Gregorič v Ljubljani je odlikovan z vitežkim križcem Fran Josipovega reda na traku vojaškozaslužnega križa v priznanje njegovega požrtvovalnega delovanja za časa vojne.

— Plaćevanje kuponov četrttega avstrijskega vojnega posojila potom poštinih uradov. »Wiener Zeitung« priobčuje naredbo trgovskega ministrstva sporazumno s finančnim ministrstvom z dne 21. maja 1916, zadevajočo plačevanja kuponov četrttega avstrijskega vojnega posojila potom poštinih uradov.

— Naša kri. Iz uradnega poročila je znano občudovanja vredno junastvo, katero je v boju proti italijanski armadi izvršil nadporočnik Albin Mlakar. Na čelu malega oddelka 14. saperskega bataljona je zavojeval oklopno trdnjavo »Casa Ratti« in iztrgal Italijanom tri oklopne havbice in dva manjša topova.

Njegov oče, nadrevident Južne železnice, je Slovenec in je služboval tudi v Planini na Kranjskem, kjer je bil znan tudi kot vzorec čebelarja, njegova mati je Slovenka iz Uršnih sel na Dolenjskem. S Kranjskega je oče prišel na neko postajo blizu Ptujja in potem v Ptuj. Albin Mlakar je izvršil pionirsko kadetno šolo v Hainburgu. Čeprav je bil vzgojen v nemški kadetni šoli, se je vedno čutil Slovenca in je tudi še kot kadet z znanji in svojimi starši vedno slovensko govoril. V sedanji vojni se je Albin Mlakar že odlikoval v bojih z rusko armado, zdaj pa je na italijanski fronti doprinesel junaštvo, ki je želo vsestransko priznanje. Naša kri!

— **Nakup konj.** C. in kr. uprava kupi proti takojšnjemu plačilu konje od četrtega leta naprej. Posestniki takih konj se vabijo v Ljubljano v konjeniško vojašnico (Nuschakova vojašnica) v Trnovem, kjer jih bo nakupovalna komisija vsaki dan od 28. maja od 9. ure zjutraj naprej sprejemala. Konji, kateri imajo evidenčni list, se seveda ne sme prodajati.

— **Obsodba radi poskušene goljufije na škodo vojaškega erarja.** Trgovci, nazadnje črnovojnik Franc Šmale iz Rudolfovega, je bil obsojen s sodbo vojnega sodišča, voj. pošta 330 z dne 19. aprila 1916 radi hudo delstva poskušene goljufije na škodo c. in kr. vojaškega erarja v petletno težko in poostreno ječo. Vzrok obsodbe je bil, da je Franc Šmale pozimi 1915 nekemu c. in kr. monturnemu prejemniku mestu dobavil mesto pristne ovčje volne, manj vredne ali nerabljive nadomestke, kakor strojarsko volno, dlako rogate živine in prašičev v zavojih, prirejenih za prevaro.

— **Naznanitev zalag jaje.** C. kr. ministrstvo za notranje zadeve je z odredbo z dne 20. maja 1916, drž. zak. št. 146, zaukazalo splošni popis zalag jaje. Zalogo jaje so dolžni naznaniti trgovci in obrtniki, ki imajo na zalogi več kot en zabojo jaje (= 1440 komadov), bodisi v svežih ali na katerikoli način konzerviranih. Zaloge je naznaniti po stanju 1. junija 1916 mestnemu magistratu ljubljanskemu najkasneje do 3. junija 1916. V bodoče je vsakokratno stanje zalag jaje naznanjati vsakega 1. in 15. v mesecu, če presega zaloga jaje označeno množino enega zaboja. Zaloge se naznanjajo z uradnimi naznanilnicami, ki se dobe v mestnem tržnem uradu, Mestni trg 27/III. Izvoz jaje izven deželne meje v navedeni množini je dovoljen samo z dovoljenjem mestnega tržnega urada. Rekvizicijska pravica za jaje v okrajih: Krško, Litija in Novo mesto ostane nedotaknjena. Prestopki te naznanilne dolžnosti se strogo kaznujejo.

— **Umetniška razstava.** V nedeljo, dne 28. maja, so se sestali v umetniškem paviljonu umetniki, da presojajo in izbirajo vposlane umotvore. Nabralo se je namreč toliko del, da je bilo prebiranje nujno potrebno, ker bi sicer trpela razstava na preobilenosti in neubranosti. Razstava se otvori takoj, ko so odstranjene še neke zunanje zapreke.

— **Petletnico obstanke praznuje** danes javna ljudska knjižnica gospodarskega naprednega društva za šentjakobski okraj. Ustanovljena s skromnimi začetki in sredstvi, se je razvila tekom petih let vsestransko, tako da spada sedaj med največje slovenske ljudske knjižnice. Izposojila je do danes približno do 200.000 knjig okoli 1900 vpisanim izposojalcem, njena prometa določena zaloga pa znaša nad 6000 knjig. Obsega vso novejšo slovensko literaturo, v nemščini pa najlepše originale, kakor tudi prevode svetovnoznanih drugojezičnih pisateljev. Promet se je zlasti ob času vojne znatno dvignil, ker se je ravno ta čas knjižnica zelo razširila in je ljudstvo zaradi pomanjkanja vsakega drugega razvedrila našlo v čitanju še največ utehe, da pozabi vsakdanje skrbi in prežene morečih dolgačas osamelosti. Posebno tukajšnjim slovenskim goriškim beguncem je knjižnica v tem oziru velika pomoč v njih preganjanju. Ker so za časa vojne iz ostali vsi dohodki, iz katerih je knjižnica prejela črpalna vira za svoj obstoj, namreč društvena članarina in razne prireditve, se ima boriti z velikimi gnotnimi težkočami, da more zadostiti vsem, nanjo stavljenim zahtevam. Z ozirom na njen kulturni pomen in namen, se obračamo do rodoljubnih Slovencev in Slovenk, da podpirajo stremiljenje knjižnice bodisi s prispevki v denarju ali knjigah, kakor tudi, da priporočajo njen obisk pri svojih znancih in prijateljih. — Knjižnica je dostopna vsakomur in postuje vsak terek, četrtek in soboto od 6. do pol 9. zvečer, ob nedeljah in če je kak preje navedenih dni praznik, pa od 10. do 12. dopoldne na Vozarskem potu št. 2, t. 1. koncem Flo-

rijanske ulice in začetkom Karlovske ceste.

— **Harmonike.** Podpisani slovenski fantje iz Kranjske in Primorske prosijo, da bi jim kdo poslal harmonike, da si krajšajo v strelskih jarkih čas: Stravs Jože, narednik. 6. stoltnja, 97. polka, deseterik Ivan Korenč; četovodja Berka Franjo; četovodja Stegel Jakob; poddeseterik Bernobič Ivan in poddeseterik Rumač Jožef.

— **Novi 20vinarski drobiž** kujejo zdaj na Dunaju in sicer bo ta denar narejen iz železa. V promet pride še tekom prihodnjih dveh mesecev.

— **Zadruga gostilničarjev.** V soboto, dne 3. junija se vrši občni zbor zadruge gostilničarjev za ljubljansko okolico v Ljubljani pri Tratniku na Sv. Petra cesti ob 10. dopoldne, na kar se člani še enkrat opozarja. Vabila so izšla samo v stanovskem listu »Gostilničarju«.

— **Metlike** nam pišejo: Na svojem veleposestvu na Grdunu pri Metliki je dne 27. maja t. l. umrl gospod Franjo Wach, bivši lekarničar v Metliki, v visoki starosti 89. let. Po rodu Čeh, se je pred več kot 50 leti naselil v Metliki kot lekarničar, ter je dobil tu svojo drugo domovino. Z neumornim delom si je ustvaril lepo socialno pozicijo ter je vse svoje otroke vzgojil po načelih zavednega in narodno čutečega moža. Sin Milan je lekarničar v Metliki, sin Bogumil je sedaj na bojnem polju, hči Franja je izborna koncertna in operna pevka, druge hčere so pomožne ali pa gospodinje na imanju na Grdunu. — S pokojnim Wachom se je porušil zadnji stebel stare, značajne Metlike. Nad nje grobovi plove novo življenje, zvesto v ljubezni do drage rojstne zemlje! Bodi častitemu starini blag spomin, preostalim pa naše sožalje!

— **Požar.** Slamo je zažgal štiriletni sinček Ivana Gašperiča v Jezeru pri Trebnjem. Ogenj se je razširil tako hitro, da je zgorelo v kratkem času pet Gašperičevih zgradb z žitom in orodjem. Škode je okoli 14.000 K.

— **Čitalnica v Smarju** priredi dva elitna koncerta: v soboto, dne 3. junija 1916 (začetek ob 7. zvečer) in v nedeljo, dne 4. junija 1916 (začetek ob 3. popoldne) v gostilni Ivana Habjana v Smarju — v vojno - dobrodelne namene — s sodelovanjem priznanih godbenih umetnikov na lok v soboto, dne 3. junija g. Hugona Plhaka, nadučitelja s Sladke gore in v nedeljo, dne 4. junija g. Franca Serajnika, učitelja iz Središča; (koncertne točke na klavirju proizvaja gđ. Marica Plhak, učiteljica iz Slivnice) in obakrat gledališko predstavo »Revček Andrejček«. — Koncertni spored za soboto, dne 3. junija 1916 je: 1. Kalliwoda: Štajerske (Drei Ländler) Op. 237 za gosli in klavir. 2. dr. Schwab: Še ena. Mešan zbor šmarske čitalnice. 3. Grieg: Erotika. Samo za klavir. Ernest: Elegija za gosli. Ch. de Beriot: Duet za dve violini. 4. Fr. Ferjančič: Tone solnce, tone. Mešan zbor. 5. Ch. de Beriot: Scene ballet; za gosli in klavir. Gledališka predstava »Revček Andrejček. 6. Liszt: Rapsodija; za klavir. — V odmoru slavnostno zabijanje v brambni ščit. — Koncertni spored za nedeljo, 4. junija 1916 je: 1. A. Rubinstein: Koncert, Moderato assai; T. B. Mendelssohn: Koncert Andante Allegro, molto vivace; oboje za gosli in klavir. 2. Petje pevskega zbora v Smarju. 3. Jos. Suk: Pisen lasky, Jaroslav Kocjan: Serenada; Jenő Hubay: Hejre Kati; vse za gosli in klavir. 4. Gledališka predstava »Revček Andrejček. 5. Petje pevskega zbora v Smarju.

— **Umor pri Ptujju.** Že od 29. februarja so pogrešali kajzarico Polono Zinko iz Peršentince in šele 17. maja so jo našli mrtvo v nekem gozdu. Našli so pri njej samo molek in prazno denarnico. Sodna preiskava je, dognala, da je bila žena zadavljena. Zaprli so Josipa Benko in njegovo ženo, ker leti na nju sum, da sta Polono Zinko v gozdu zavrtno napadla in jo zadavila.

— **Poskušeni umor in samomor v Gradcu.** Neki Medved v Gradcu ni maral redno delati, ampak je prepuštil večino svojih ženi, da je zanj skrbela. Seveda so bili posledica tega večkrat prepri. V ponedeljek zvečer je Medved na svojo ženo šestkrat ustrelil in jo poškodoval, potem pa sebe tako zabodel v prsa, da je takoj umrl.

— **Izgubil se je svilen damski dežnik** v tivolskem drevoju, dne 27. maja. Pošten najditelj se naproša, da ga prinese v uredništvo našega lista.

Spominjajte se ob godovih in rojstvenih dneh vojnih potreb!

Izpred sodišča.

— **Pretrigan izumovč.** Franc Kotnik, delavec iz Cerkelj, je bil zaradi raznih goljufij in tatvin že 23krat predkaznovan. Seznanil se je tudi že s prisilno delavnico, od koder je moral iti k vojakom. V Karpatih je bil na glavi in nogi težko danjen, ko je pa ozdravel, je moral zopet nastopiti vojaško službo. Zaradi pijanosti in drugih nerednosti je bil več v zaporu, kakor na prostem, nakar so ga odslovili. Vrnil se je v svojo domovinsko občino kjer je le 20 dni vztrajal v neki službi, nakar ga je moral gospodar zaradi raznih sitnosti, ki jih je imel z njim, odsloviti. Se isti dan je prišel k neki posestnici v Polje s prošnjo, naj mu pomaga na rame naložiti vrečo repe, katero je dobil pri sosedu. Žena je res ustregla Kotnikovi prošnji, a kmalu je doživela iznenadenje, kajti repa, katere je bilo dva mernika, je bila njena last, in kar jo je najbolj peklo, je bilo to, da je sama pomagala tatu repo odnesti. Na skoro enak način je opeharil neko posestnico za dva mernika krompirja pod pretvezo, da ga naj posodi njegovemu gospodarju Vodetu, katerega ji bo čez 14 dni vrnil. Repo kakor krompir je obdolženec prodal, denar pa zapil. Na ravno isti način je hotel dva druga gospodarja opehariti in sicer enega za en mernik, drugega za pol mernika prosa, kar se mu pa ni posrečilo. Oni večer po tem dogodku je prišel v hlev Marije Ovčak in prosil, če si bi smel malo odpočiti, kar se mu je dovolilo; ko se je pa hlapec iz hleva odstranil, ga je od zunaj zapahnil. Obdolženec si je pa poiskal izhod ter je hlev odprl in odnesel 210 K vredno tele, katerega je skušal prodati gostilničarki Dermastiji v Smartnem. To se mu pa ni posrečilo. Gnal je teleta dalje proti Černduham, tu pa je bil od orožnikov aretovan. Obdolženec se zagovarja, da od kar je bil na glavi ranjen, nostane takoj zmešan, če le količkaj nje. Zdravniki izvedenci pa pravijo, da je le psihično manj vreden alkoholik, da pa o tem ne more biti govora, da bi se obdolženec ne bil zavedel svojega početa. Sodišče je dognalo, da je Kotnik nenoboljšljiv tat iz navade, ter ga je obsodilo na net let težke ječe, poostrene z enim trdim ležiščem vsako četrtletje.

Razne stvari.

— **Ivan Franko** †. V starosti 60 let je umrl v Lvovu najodličnejši, sedaj živčih maloruskih pesnikov in pisateljev, dr. Ivan Franko.

— **Vzoren angleški vojak.** Leonard Melville služi 18 mesecev v angleški armadi. V tem času je šestinidesetkrat dezertiral in čaka zdaj, da ga bo sodilo vojno sodišče.

— **Rodbinska drama na Dunaju.** Marija Reich, 27letna žena obrtnika Reicha, ki je zdaj v vojni, je z rjuho zadavila dva otroka iz prvega zakona svojega moža in potem še samo sebe.

— **Milijon dolarjev za dežele, prizadete po vojni.** Reuterjev urad javlja, da je iz Rockefellerjevega zaklada darovan en milijon dolarjev za zmanjšanje bede v Poljski, v Srbiji, v Črni gori in v Albaniji.

— **Samomor iz žalosti.** V kapeli nemškega patološkega zavoda v Pragi se je 39letna A. Dubska ustrelila iz žalosti, ker je njen netjak umrl. Prišla je v žalni obleki v kapelo, kjer je ležal na mrtvaškem odru njen netjak, ter v trenutku, ko je bila sama v kapeli, izvršila samomor.

— **Izkaznice za meso v Nemčiji.** Dne 5. junija stopi v Berlinu v veljavo nova magistratna odredba glede porabe mesa. Magistrat določa tedenske množine mesa za vsako osebo. Izkaznica obsega za osebo in teden 3 nakaznice za meso in mast ter jih sme odjemalec tudi vse tri naenkrat porabiti. Glede drugih živil je tudi preskrbljeno, da niti beluša ni mogoče izvažati iz Nemčije.

— **Kaj vse ljubosumnost stori.** Trgovski sotrudnik Ladislav Vitkovič v Varaždinu služi sedaj pri vojakih, a vzlic temu se je kapriciral, da mu naj bo njegova ljubica N. Druškova zvesta. A menda je bila punica drugačnih nazorov, vsaj Ladislav Vitkovič je postal ljubosumen. Sel je v stanovanje svoje ljubice in jo iz huzarske karabinke ustrelil, potem pa še samega sebe usmrtil.

— **Strelske järke in mine** so poznali že stari Rimljani, kakor se to razvidi iz sledečega popisa: Marko Furij Kamilo je oblegel deset let mesto Veje v Etruriji. Naposled je mesto zavzel, a ne z lestvami, niti z jurišmi, nego s strelskimi jarki in minami. (Denique non scalis neque irruptione sed delcuniculo et subterraneis dolis peractum urbis excidium. Lhonomond XX. Marcus Furius Camillus.)

— **Oberdankova slavnost v Florenci.** Korespondenčni urad poroča 30. maja: V Florenci so odkrili v navzočnosti župana, prefekta, poveljujočega generala, senatorjev in zastopnikov oblasti kakor tudi številnih društev bronasto spominsko ploščo v čast atentatorja Viljama Oberdanka na slovesen način. Župan je imel nagovor, v katerem je spominjal, da so vdolbene na spominski plošči Carducija zahvalne besede za Oberdanka in zaobljubil, da Istra pripada Italiji. Župan je pozval navzoče, naj tudi oni temu pritrdijo.

— **Usoda irredentovca.** V Trident so pripeljali nekaj vjetih italijanskih oficirjev in vojakov. Neki italijanski vojak zakliče avstrijskim oficirjem kažoč na jednega izmed italijanskih oficirjev: Ta je avstrijski dezertar. Preiskava je dognala, da je bil omenjeni dezertar neki odvetnik iz južne Tirolske. Takoj se je postopalo proti njemu po prekem sodu. — Odbor irredentovcev v Milanu se je obrnil na Salandro in zahteva takoj protiodredek, da se prepreči ustreljenje irredentovcev, katerih je v zadnjih bojih precej padlo v roke avstrijskih čet.

— **Nenavadna zapuščina.** 83 let je tega, kar je grof Aleksander Arakjev, prijatelj ruskega carja Aleksandra I. v nekem denarnem zavodu naložil 50.000 rubljev z določbo: Ta vsota z obrestmi vred mora ostati do stoletnice smrti Aleksandra I. nedotaknjeno naložena in se naraslo velikansko premoženje izplača tistemu pisatelju, ki spiše najboljšo zgodovino vladanja tega carja. Rokopis je izročiti cesarski akademiji in mora ta do 12. decembra 1925, izreči svojo sodbo. Pisatelju se bo izplačalo ta dan 800.000 rubljev, ostanek Arakjeve zapuščine pa se porabi za tisk, tako da pride lahko delo tudi v najširše kroge.

— **To so kupčije.** Značilen slučaj, kako se podraži meso predno pride do konsumentov je bil sedaj dokazan pri sodni obravnavi v Berlinu. Tam je oblast zaplenila mesarju Joersu 500 centov govejega mesa. Joers je to meso prodal mesarju Fehlanu za 92.500 mark. Fehlan je potem to isto meso prodal firmi M. Liemann za 115.000 mark, firma Liemann pa je to meso prodala nekemu konsorciju v koloniji za 160.000 mark. Vse te kupčije so se izvršile od 2. do 19. maja torej v 17. dneh. Teh 500 centov mesa se je v teh 17. dneh podražila za 67.500 mark, to je vsak cent za 135 mark in cela množina vsak dan za okroglih 400 mark.

— **Muzikalična svinja.** »Schlesische Zeitung« jamči, da se je naslednji dogodek res primeril: Neki posestnik v Husumu je imel svinjo, ki se je proti svojim štirim mladičem prav nematerinsko vedla in jih grdo odgnala, kadar so hoteli sesati. Po nasvetu nekega sosedja je gospodar, videč, da hočejo mladiči sesati, vzel harmoniko in zaigral svinji poskočno skladbo. Svinja je pazno poslušala in mirno pustila mladiče sesati. To sesanje mladičev ob spremljevanju harmonike je trajalo več dni in je morala godba jako ugodno vplivati na svinjo in ublažiti njeno srce, kajti pozneje je pustila mladiče sesati, ne da bi ji gospodar pri tem moral svirati na harmoniko.

— **Madžarsko časopisje in vprašanje o miru.** »Pesti Naplo« odgovarja pod tem naslovom švicarske mu listu »Journal de Geneve« ki trdi, da dela madžarsko časopisje s polnim parom za mir, češ, da so Madžari siti nemškega in avstrijskega jarma, da so bili v madžarskih mestih že izgredili. Tudi odgovarja pariškemu listu »Bataille«, ki piše, da so Madžari za mir zaradi lakote in iz naspotja do Nemčije, da je Madžarska polna separetističnih teženj in se boji vpliva Nemčije, ki bo v miru enako močan, kakor je v vojni. »Pesti Naplo« pravi, da je to brezsmiselno hujskanje in da se ne bo Ogrska nikdar dala izrabi proti Nemčiji.

— **Stara redkev zna telegrafirati.** V neki etapi na Francoskem tik za fronto so se vojaki vežbali v brezžičnem brzojavljanju. Te vaje je prišel gledat ondi zapovedujoči general in je prijazno vprašal: »No, kako gre?« — »Izvrstno!« so mu odgovorili. — »Torej brzojavite kak daljši stavek, da bom videl, kako znate.« — Vojaka sta se vsleda k aparatu in prepričana, da general niti pojma nima o skrivnostni abecedi za brezžično brzojavljanje, je eden brzojavil: »Ti, prijatelj, ali se ti ne zdi, da ima naš general, ta stara redkev, preveč rdeč nos?« — General se je malo nasmehnil, potem pa se je na začudenje in grozo telegrafistov vsedel k aparatu in z brezhibnimi morze - znamenji brzojavil: Stara redkev je obsodila telegrafista na osem dni zapore.

— **Bitka z razbojniki.** Krakovski »Czas« poroča iz Varšave: Policija

je izvedela, da pripravljajo razbojniki napad na hišnega posestnika Stanislava Ciechinskega v Czyslah pri Varšavi. Z ozirom na to se je več redarjev skril v dotično hišo. Zvečer je res prišlo sedem razbojnikov, štirje so ostali na dvorišču, trije pa so šli v hišo. Ko so razbojniki poskusili vlomiti v stanovanje hišnega posestnika, so skriti redarji začeli nanje streljati. Tudi eden razbojnikov je streljal kar na slepo, njegova tovariša pa sta poskusila pobegniti. Redarji so potem streljaje zasledovali razbojnike in so dva ustrelili. Ob istem času so štirje razbojniki v vasi Rosozy pri Varšavi izvršili več roparskih napadov. Ubili so nekega delavca in neko kmetico ter oropali hišo posestnika Sprzeckze in trgovca Szczygielskega. Vselej je bila z razbojniki prava bitka.

— **Ljubezen na električnem tramvaju.** Pred sodišče na Dunaju je stopila te dni služkinja Leopoldina Hobodites, ki se je lani, komaj nastavljena pri električnem tramvaju, seznanila z nekim kondukterjem tako dobro, da se je med njima še tisti dan vnelo ljubezensko razmerje, ki ni ostalo brez posledic. Leopoldina Hobodites niti vedela ni, kako je očetu njenega otroka ime, kaj še, kje da bi ga našla. Vedela je le to, da manjkajo možu štirje zobje in da si je bil naročil umetno zobovje. Pred kratkim je Leopoldina Hobodites zagledala kondukterja, ki se ji je zdel podoben očetu njenega otroka in ga je hitro tožila na alimentacije. Kondukter se je na žive in mrtve branil očetovstva in posrečilo se mu je dokazati, da tisti dan, ko je Leopoldina Hobodites imela svojega enodnevnega ljubimca, sploh ni imel službe in se torej ni mogel z njo seznaniti, toda proti njemu je prčalo umetno zobovje. Prvo sodišče ga je tudi obsodilo, a drugo sodišče je tožbo odbilo in je nesrečno Leopoldino obsodilo na plačilo pravnih stroškov.

— **Ustanova za svobodomislece.** Tovarniški ravnatelj Gustav Lustig je umrl dne 9. aprila 1913. V svoji oporoki, spisani dne 10. marca 1913, je določil 100.000 K za napravo ustanove, ki naj služi »za vzgojo ljudi za ideale, za katerimi streme svobodomisleci«. Obresti ustanove naj dobivata eno češko in eno nemško svobodomiselno društvo. Zdaj je praško namestništvo odločilo, da ta ustanova ni dopustna, »ker ne odgovarja sedanjemu redu« in ministrstvo notranjih del je to odobrilo z dostavkom, da bi dopustilo drugačno obliko tega volila. Zapustnikovi dediči so rečenih 100.000 kron deponirali pri avstro - ogrski banki, nakar je dunajsko društvo svobodomislecev prosilo dovoljenja, da sme dobivati obresti te vsote. Ta prošnja je bila odbita. Nato so Lustigovi dediči zahtevali, naj se jim teh 100.000 kron vrne in sodišče jih je pozvalo, naj vložijo posebno tožbo. Ta tožba je bila vložena in še več drugih, a razprava še ni končana. Lustigovi dediči so izjavili, da denarja ne zahtevajo zase, ampak da tožijo za ta denar, ker ga hočejo porabiti v zapustnikovem smislu, ko je naprava ustanove nemogoča.

— **Stari dobri časi.** Dunaj je mesto, ki je vedno pobralo smetano po vseh kronovinah. Vse kronovine plačujejo Dunaju nekaj danj, kakor ga plačuje Francija Parizu in Ogrska Budimpešti. Zato so bili Dunajčani v mirnih časih vajeni, da so jako dobro in brezskrbno živeli in se mastili, kar se je dalo. Zdaj menda tudi nekoliko občutijo posledico vojne. To se da sklepati že iz tega, kako študirajo zdaj življenje preteklih časov in kako mlo pišejo o dobrem in čenem življenju v starih časih. Že v 15. stoletju je poznejši papež Pij II. občudoval Dunajčane, koliko dobrega snedo. Dobro in ceno so živeli Dunajčane tudi tedaj, ko jih je poljska hrab-



rost obvarovala, da niso postali žrtve Turkov. Celo med obleganjem je veljal na Dunaju funt govejega mesa 6 krajcarjev, funt telečjega 9 krajcarjev, par piščancev 24 krajcarjev, raca 30 krajcarjev, gos pa 54 krajcarjev. Šele po obleganju se nastala na Dunaju za nekaj časa draginja, ker so bili Dunajčanje vse snedli, z Ogrskega pa niso mogli ničesar dobiti, ker je bila dežela v turških rokah. Iz 18. stoletja je ohranjeno značilno pismo. Lady Worthley, žena angleškega diplomata, je pisala leta 1716. domov, da tako dobro, kakor na Dunaju, se nikjer na svetu ne živi in da pri mnogih gostijah prinese do 50 jedi na mizo. Malo časa pozneje je veljalo v notranjem mestu na Dunaju celo kosilo 24 krajcarjev in se je dobilo za ta denar: juho, govedino z dvema prikuhami in pečenko s salato. Slabo se je pa Dunajčanom godilo od maja do novembra 1809., ko so bili na Dunaju Francozi. Za francosko armado so rekvirirali seveda živila in Francozi so jako dobro živeli, Dunajčanje pa so morali stradati. Samo za obede generala Roqueta se je v tem času izdalo 5000 goldinarjev. Cene za civilno prebivalstvo so bile jako visoke. Ledvična pečenka je veljala 8 goldinarjev, par piščancev štiri goldinarje in manjkal je kruha in krompirja, mleka in jaje. Posledica tega so bili vedni izgredi, a čim so odšli Francozi, je bilo pomanjkanja konec in začelo se je zopet staro in razkošno življenje.

* Živati v vojni. Konji, psi in muje so važni pomočniki današnjih armad. V starih časih so se močni in veliki, na človeka dresirani psi tudi dejansko udeležili bojev. Ko so Španci zavojevali Ameriko, so posebno radi puščali hude pse na Indijance in psi so na stošotice Indijance poklali in raztrgali. Kralj Pyreus in kartaški vojskovođa se je za marsikako zmago imel zahvaliti slonom. Kako je slona naučiti za boj, se je pozabilo in dandanes se rabijo sloni v vojni samo še za prevažanje topov in vozov. Cyrus je izvojeval odločilno zmago s pomočjo velblodov, ki so splašali konje sovražne kavalarije. Arabi so od nekdaj rabili velblode tudi za vojno in zmaga sultana Alija nad Mohamedanovo vdovo Aiso se v zgodovinski imenuje »bitka velblodov«. Če pride tekom sedanje vojne res do kakšnega boja ob Sueškem kanalu, bodo velblodi tako na angleški kakor na turški strani igrali veliko vlogo. Velblodi so jako vztrajni, so z vsem zadovoljni in tečejo tako hitro, da pride tudi najboljši konj kvečjemu 10 kilometrov vtrč z njimi. Hanibal je pri Kapuji prodiral mogočno rimsko armado s tem, da je nanjo pogljal na tisoče volov, ki so imeli med rogovi gorečo slamo. V burski vojni je general Dewet porabil vole, da so prebili žične ograje, ki jih je bil postavil lord Kitchener. Hanibal je proti Rimljanom porabljal celo strupene kače. Tudi ko je napadel brodovje kralja Evmena, je dal na sovržne ladje metati strupene kače in je z njimi zmagal. Vojnogodovinsko slavo uživajo tudi gosi, ker so rešile kapitol. V srednjem veku se je dostikrat zgodilo, da so obleganci iz kake trdnjave metali na oblegovalce panje čebel in pikanje čebel je premagalo tudi najhujše viteze. Tekom sedanje vojne pa smo čitali, da so Prusi onemogočili Rusom prehod čez Mazurska jezera s tem, da so led deloma razbili in na vodo spustili race, katerih gibanje je preprečilo, da jezera niso popolnoma zamrznila. Kako vlogo je igral že osel v vojni, nam v naglici ni mogoče dognati, a ne dvomimo, da je imel tudi on svoje slavne čase.

Trdovratno se vzdržuje govorica, da je za nakup varnih in priporočljivih srečk z zlatenimi dobitki (do 630.000 kron) sedaj že radi tega najugodnejši čas, ker dobi vsak naročnik v srečnem slučaju 4000 frankov popolnoma zastoj. — Opozorjamo na današnji zavezni oglas »Srečkovnega zastopstva« v Ljubljani.

Darila.

— Darilo na rojstni dan. Gospod Fr. M. Schmitt, trgovec v Ljubljani, je oddal povodom svojega 75. rojstnega dneva pri c. kr. deželnemu predsedništvu znesek 1000 kron v dobrodelne namene, in sicer: 200 K za v vojni oslepele vojake, ki jih zdravi gospod višji medicinski svetnik dr. Emil Bock; 200 kron za druge nepremožne vojake, ki so v vojni oslepele; 300 kron za umetne ude v vojni ponesrečenih vojakov; 200 K za ubožne vdove in sirote padlih vojakov in 100 kron za Elizabetno otroško bolnišnico v Ljubljani. Bog plačaj!

— Darila Rdečemu križu. Realni profesor v p. Jožef Wentzel 50 kron; Miha Lazar v Zagorju ob Savi, zbirko na prijateljskem večeru 25 kron; župnija Marijinega oznanenja po župniku p. H. Satnerju, zbirko 150 kron; učiteljsvo šišenske osemrazredne deške in osemrazredne dekliške cesarja Franca Jožefa I. ljudske šole v Ljubljani od službenih prejemkov 11 K; Ivan Černe, vojaško nastanitev 15 K; vodstvo bolnice za živino, plačilo za zdravljenje četveronožnega človekoljuba 10 K; profesor semenišča dr. Aleš Ušeničnik 6 kron; profesor semenišča Franc Ušeničnik 6 K; mestni katehet Ignacij Zaplotnik 6 K; Alojzij Stanič v Zatičini 10 K; Valentin Legat, orožniški stražmojster I. razreda v Zagorju ob Savi, zbirko 20 K; Roza Krašelj 20 kron; Franc Mazi 10 K; Dragotin Hitzel 20 K; Rozalija Ogris 5 K; oficirska keglarska družba v gostilni »Kazino«, darila 13 in 19 K; Edvard Lenary 10 K; Rudolf Perko 5 K; Jožef Jakše 10 K; Marija Rebolj 10 K; Ivan Guber 10 K; Jožef Osmec 10 K; Pavla Žerjav 2 K; Franc Wončar 4 kron; Robert Moskvčič 10 K; Helena Smolnikar 40 K; dr. Demeter vitez Bleiweis - Trsteniški, zdravstveni nadzornik in polkovni zdravnik, mesečna darila za januar do vstetega junija 1916 po 10 K = 60 K; mesečna darila za maj t. l.: učiteljsvo učiteljska 45 K 56 v; konzistorialni svetnik profesor dr. Franc Perne 82 K 69 v; okrajni nadkomisar v p. Anton Klein 2 K; Antonija Kračman, učiteljica v St. Lenartu pri Laškem Trgu 2 K.

Upravništvu naših listov so poslali:

Za »Ciril - Metodovo družbo«: St. Aschenbrenner, Trnovo pri Ilirski Bistrici 13 K, nabrano 17. t. m. pri Primcu v Trnovem med ožimi prijatelji g. Fr. Jagodnika našega rojaka iz Reke, kateri nas je povabil na ribjo večerjo.

Za »Ciril - Metodovo družbo za Istro«: St. Aschenbrenner, Trnovo pri Ilirski Bistrici 13 K (kakor zgoraj).

Za »Rdeči križ«: Neimenovana gospa 3 K.

Srčna hvala!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 27. maja: Marija Žabkar, občinska uboga, 61 let, Radeckega cesta 9. — Marija Žizek, hči železniškega delavca, 11 mesecev, Zaloška cesta 15. — Nikolaj Jerman, bivši užitiški paznik - hiralec, 70 let, Radeckega cesta 9. — Marija Erker, posestnikova hči, 22 let, Radeckega cesta 9. — Anton Tanzer, črnovojniški pešec, v rezervni vojaški bolnici na obrni šoli.

Dne 29. maja: Anton Žafra, uradnik - hiralec, 60 let, Radeckega cesta 9. — Jerica Mikusch, zasebnica, 90 let, Mestni trg 15. — Aleksander Vereš, poddesetnik honvedov, v rezervni jvoaški bolnici na obrtni šoli. — Helena Hauptman, žena mestnega delavca, 77 let, Dolenjska cesta 10.

Dne 28. maja: Josip Pucihar, pekovski pomočnik, 57 let, je utonil v Ljubljani.

Dne 30. maja: Marija Trobec, sprevodnikova hči, 9 let, Knezova ulica 263.

Dne 31. maja: Helena Sevšek, postrežnica, 77 let, Hrenova ulica 8.

V deželni bolnišnici:

Dne 28. maja: Josip Vehar, sin mizarskega pomočnika, 15 let.

Dne 25. maja: Ida Černič, posestnikova hči, 20 mesecev.

Najboljšo uslugo storite svojim dragim na bojišču, če jih naročite na »Slovenski Narod«, ker le na ta način redno dobivajo poročila iz domovine.

Današnji list obsega 8 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Pri utrujenju so vse mišice posebno občutljive za prehlajenje, la česar se poraja mnogo bolečin in težkoč. Te se lahko odstrani z vteranjem z Fellerjevimi bolečin hladnim rastlinskim fluidom z zn. Elzafluid. Kdo naporno dela, naj bi imel za to Fellerjev Elzafluid vedno v hiši, da se ga lahko takoj posluži, ko se začne bolečine. Še bolj priporočljivo pa je tudi v zdravih dnevih po vsakem delu celo telo vterati z Elzafluidom, ker to krepi mišice in odpravi občutek utrujenosti. Elzafluid dobro služi tudi za odpravo bolečin v udih vsled ranitve itd. 12 steklenic pošlje kamorkoli franko za samo 6 K lekarinar E. V. Feller, Stubica, Elzatrž 238, Hrvaško. Tudi Fellerjeve voljno odvajajoče rabarbarske kroglice z znamko. Elzakroglice, 6 skatljic franko 4 K 40 v lahko obenem naročite. Te pristne Elzakroglice so dolgoletno staropreizkušeno, izvrstno odvajajo, ki krepi želodec, vzbujajo tek, ki ga radi jemljejo otroci kot odrasli. Onim našim bralcem, ki jih mučijo kurja očesa, priporočamo Fellerjev turistovski obliž z zn. Elza po 1 in 2 K. (fi)

Dr. Richterja Liniment. s sidrom Capsici compos. Nadomestilo za Pain - Expeller s sidrom, je mnogo preizkušeno domače zdravilo in ga v tisoč slučajih z najboljšim uspehom rabijo za vteranje proti bolečinam pri protinu, revmatizmu, prehlajenju, ohromelosti, bolečinah v bokih (ishias), bolečinah v križu itd. Veliko razširjen je Liniment. s sidrom je najbolj govoreč dokaz za izbornost tega izdelka, ki bi ga ne smelo manjkati v nobeni hiši. Toplo ga je priporočati zlasti takim ljudem, ki se mnogo muče na prostem, ki so izpostavljeni hitri premeni vremena, se torej lahko prehlade, n. pr. vojaki, ekonomski, gozdarji, lovci, kmetovalci, ribiči, rudarji, pomorščaki, izseljenci itd., pa tudi turisti pred napornimi hojami in po njih ter sploh vsem potujočim, ker jim pomore hitro in zanesljivo. Vojnikom na bojišču je Liniment. s sidrom popolnoma neuporljiv (pošlje se prav udobno lahko kot vojnopoštno pismo). Dobiva se v lekarnah ali direktno od dr. Richterja lekarne »Pri zlatem levu« v Pragi I., Alžbětina třída 5. — Razpošiljanje vsak dan.

Ako naročite

in to nemudoma storite,

1 srečka avstrijskega rdečega križa	Mesečni obrok za vseh pet srečk oz. dobitek 15.000 K.
1 srečka ogrskega rdečega križa	
1 srečka budimpeškega rdečega križa	
1 dobitek 100 000 K. srečk iz leta 1890	
1 dobitek 100 000 K. srečk iz leta 1894	

12 tiskanih vsako leto, glavni dobitek 630.000 K.

dobite igralno pravico do dobikov ene turške srečke v znesku do 4.000 frankov popolnoma zastoj.

Pojamite in igralni načrt pošljite brezplačno Srečkovno zastopstvo 1., Ljubljana.

NEVNEŽE ROČAVIC
IN BUREN



Velika

izbera rokavic in raznovrstnih parfemov

O. BRACHKO

LJUBLJANA

DUNAJSKA CESTA 12.

Kuberno se je obnele na vojsko v vojski in spleh na vojsko, koga kol najboljšo

bol oblažajoče mazanje

pri prehlajenju, revmatizmu, gibanju, prehlajenju, vnetju in bolečinah v hrbtu

Dr. Richterja

Sidro-Liniment. capitel

Nadomestilo za Sidro-Pain-Expeller.

Steklenica kron. — 80, 1 40, 2 —

Dobiva se v lekarnah ali direktno

v Dr. Richterja lekarne „Pri zlatem levu“, Praga, I., Elizabetna cesta 5.

Dnevno razpošiljanje.

Proda se prostorna

hiša

v Ljubljani z lepim obdelanim vrtom, na mirnem, prijaznem kraju. — Kje, pove upravn. »Slov. Naroda«. 1715

Odda se elegantno 1674

meblovana soba

solidnemu civilnemu gospodu, v sredini mesta.

Poizve se v uprav. »Slov. Naroda«.

Lepa birmanska darila!

Večne ure! Večne ure! Po najnižjih cenah!



Največja izbira

UR

veržic, zapustnik, uhano in briljantov

Vljudo vabi za obilen obisk

FR. ČUDEN

Prešernova ulica 1.

Delničar švicarskih tovarn ur „Union“.

Asta Nielsen in Albert Bassermann v Kino „Central“

v deželnem gledališču.

Samo danes v sredo 31. maja:

Hči generalova. Grehi očetov.

V obeh igrah v glavni vlogi **ASTA NIELSEN.**

Ni za mladino! Ni za mladino!

Samo jutri v četrtek 1./6. na praznik:

KRALJ.

V glavni vlogi najboljši nemški igralec **ALBERT BASSERMANN.**

Samo v petek, dne 2. junija: Svenska filmi!

Narobe svet.

Izvrstna veseloigra.

Tajni zakon.

Pretresljiva drama.

Pozor! Po vzorcu dunajske „Uranije“ v četrtek ob polu 11. uri, v petek in v soboto ob 4. uri popoldne velike poljudne znanstvene predstave. Žive znanstvene podedbe. Priporočljivo posebno učeči se mladini.

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsak, ki trpi na trajnem kašlju. Lažje je obvladovati se bolezninega je zdraviti.
2. Osebe s kroničnim kašljem bronhijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vdrušljivi, katerim Sirolin znatno olahča naduha.
4. Škrofučni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim uspehom na splošni počutek.



Dekla

pridna, dobra perica, ki je tudi vajena živati in perutnino opravljati **se takoj proti dobri plači sprejme.**
Ponudbe pod „Pošteno deklo/1740“ na upravnishvo »Slov. Naroda«. 1740

Dve stiskalnici za seno
dobro ohranjeni kupi takoj
Rudolf Dergan,
trgovec
Laški trg, Štajerska.

Kuharica

dobra gospodinja, ki zna tudi nekaj šivati **se takoj sprejme.** 1739
Plača po dogovoru.
Ponudbe pod „Dobra kuharica/1739“ na upravnishvo »Slov. Naroda«.

Iščem hlapca

in konjem. 1743
Tovarna BONAC,
Ljubljana, Čopova ul. 16.

Spretna akviziterje

proti stalni plači in proviziji **sprejme** prvovrstna domača zavarovalnica.
Ponudbe pod „Spretna“ na upravnishvo »Slov. Naroda«. 1710

VABILO
na
redni občni zbor
Posojilnice v Zagorju ob Savi
registrirane zadruge z neomejeno zavezo kateri se bo vršil
v soboto, dne 10. junija 1916 ob 6. uri zvečer v posojilnični pisarni.

- DNEVNI RED:
1. Poročilo načelstva.
 2. Poročilo nadzorstva.
 3. Odobritev računa za leto 1915.
 4. Volitev načelstva za dobo 3 let.
 5. Volitev nadzorstva za dobo 2 let.
 6. Raznosterosti.

1742

ODEOR.

Klavir

dobro ohranjen, se radi odpotovanja proda. Na ogled pri tvrdki **J. MATTHIAS,** Dunajska cesta. — Ljubljana. 1738

Sprejemem poštenega hlapca

vajenega konja. 1698
M. Spreitzer, Ljubljana.

Električne in acililenske svetiljke

vseh vrst kot: žepne svetiljke: K 1-40, 2—250, la baterije á 55 v., 70 v. ti male žarnice: á 24 v., 30 v. Acililenske ročne svetiljke iz medij, ponikljane á K 6-50, acilil, namizne svetiljke elegantno izdelane á K 6-50, visoke svetiljke, á K 13—. Najcenejša dobaviteljica za prodajalce! En gros katalogi na zahtevo gratis. Pošilja po povzetju, hrvatska korespondenca.

A. Weissberg,
Dunaj II.,
Untere Donaustr. št. 23. III.

Krasno posestvo

na Spod. Štajerskem, pol ure od žel. postaje, blizu drž. ceste Gradec-Ljubljana, sestoječe iz 15 oralov gostega visokega gozda, smreka, bor, hrast in 55 oralov gozda, njiv, najboljše vrste travnikov, sadonosnikov, parka, vrtov, vse v ravnini in arondirano. Graščina z dvema nadstropji, 18 sobami, gospodarska poslopja, vse v izvrstnem stanju, ribolov na postve, se pod ugodnimi pogoji proda.
Pojasnila daje hrv.-slav. banka za parcelacije in kolonizacije, Zagreb, Zrinjevac. 1623

Šartljeva moka „Hasin“.
Po velikem trudu se mi je posrečilo doseči zopet večjo množino

šartljeve moke „Hasin“
ter s tem obveščam vse svoje cenj. naročnike, da se bližajo prazniki in naj nobeden ne odlašaj z naročili na zadnje dni, ker jaz moram vse naročila izvrševati po vrsti.
Kakor gotovo vsakemu znano, 1 zav. rabite za 1 šartelj ne da porabite kaj sladkorja, kvasa itd. 1609
Po pošti se pošilja kakor dosedaj najmanj 3 zav. po povzetju, 1 zavitek stane K 1-50, 50 zavitekov naročilo po K 1-40. Na tisoče priporočilnih pism na razpolago vsakemu. Toraj prosim takojšnih naročil, dokler še kaj zaloge. Razpošiljalnica **IVAN UREK,** Ljubljana 5, Mostni trg 13.

30 hektolitrov prave istrjanske refoške

je na prodaj. — Kje, pove uprav. »Slovenskega Naroda«.

NA IZBIRO pošilja tudi na deželo: K asne 2652
BLUZE plašče, jopice, krila, kostume, nočne halje, perilo, modne predmete, športne klobuke in stoznike. Zelo solidna trdka: **M. Kristofič - Bučar** Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša. Fine
otroške oblekce in krstne oprave. "

Adrija

drogerija in fotomanufaktura
Ljubljana, Selenburgova ul. 5
priporoča velike zaloge
desinfekcijskih preparatov kakor: Lysol, Lysoform, Kreolin, Formalin, Formalinove pastilje, karbolova kislina, karbolovo apno.

Potrebnice za postrežbo
bolnikov in ranjencev,
obvez in gumastega blaga,
konjaka, ruma in čaja.
Seroform. Fichtinin. Perolin.
Zadnikarjeve vrečice
= zoper golazen. =

Lasne kite

najboljše kakovosti po 7, 9, 12 in 16 kron; lasne podloge in mrežice vseh vrst; „Noril“, barva za laso in brado od Dr. Drallea po 2 in 4 K, lasne vede in masti; Sampoos za umivanje las, šminke in puder ponikli i. t. d. priporoča

Štefan Strmoli
Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Pozor! Zaradi vpoklicanja v vojaško službovanje je lokal odprt samo za prodajo blaga in sicer vsaki dan samo od 9 do 11 in v nedeljo od 9 do 11 ure dopoldan.

Kontoristinja

s prakso, večja slovenskega in nemškega jezika, strojepisja i. t. d. išče primerno službo v mestu ali na deželi. 1745
Cenjene ponudbe pod „praksa/1745“ na upravnishvo »Slovenskega Naroda«.

Janke Badovinac iz Ostriže pri Metliki in Radoviel p. Kašt ima na prodaj izvrstnih pristnih, iz lastnih v metliškem okraju nahajajočih se vinogradov okoli 200 hektolitrov belega in rudečega

VINA.

Cena po dogovoru. 1722
Pomočnika
in
učenca

večja slovenskega in nemškega jezika sprejme takoj trdka
Rudolf Pevec, Mozirje.
Pogoji pisмено ali osebno takoj. 1729

Zastopnik za Kranjsko

Ponudbe na „Poštni predal 34. Zagreb“. 1734

Slivovka — tropinovec — brinjevec : pelinkovec — rum — kognak :
v najboljši kakovosti se dobi po nizkih dnevnih cenah pri tvrdki
Grummer & Komp.
Ljubljana, Sodna ulica šte. 3. 1377

Prva slov. razpošiljalnica svetovnoznanih srebrnojeklenih
KOS z znamko dvojni orel z mečem
katere so iz najboljšega in najvlačnejšega jekla, lahke, na las tanko izdelane, najlepše izpeljane in za vsak kraj rabljive, se toplo priporoča.
Za vsak komad se garantira.
Pri naročilu 10 komadov, se doda 1 komad zastonj.
Kmetovalci! ogibajte se manjvrednega židovskega blaga. Zahtevajte cenik.
Edina zaloga: Ad. Geissa nasl.
VIKTOR PILIH, Žalec,
v Savinjski dolici. 1731

Sprejme se takoj kontoristinja

večja češkega in nemškega jezika. Ponudbe naj se pošljejo na upravnishvo »Slov. Naroda« pod „A. H. 10/1691. 1691

Proda se dobro ohranjeno motorno kolo

s stranskim sedežem, prostim tekom in dvojno prestavo 6—7 konjskih sil. 1741
Ogleda se ga pri tvrdki **VOJNOVIĆ & Co.,** Dunajska cesta šte. 22. — Ljubljana.

Občno konzumno društvo v Idriji v. z. z. o. z. išče

poslovodjo
(ravnatelja). Plača po dogovoru. Prošnje je vložiti do 20. junija t. l. 1735

Enonadstropna nova hiša

z vrtom je naprodaj v Vipavski dolini pri postaji Cesta Sv. Križ z ugodnimi pogoji takoj. Naslov: **Josip Vouk, Cesta Sv. Križ šte. 294 Primorsko,** 1725

Ogrska ljudska igra: Razkačena Mariska

s svetovnoznano plesalko

RITA SACCHETTO v glavni vlogi

se bo samo še danes 31. maja in jutri na praznik 1. junija predvajala.

Predstave ob delavnikih ob pol 5., 6., pol 8., 9. uri. — Ob nedeljah in praznikih ob pol 11., 3., pol 5., 6., pol 8., 9. uri.

Kino Ideal.

Kino Ideal.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

„Dolniska glavica 3,000.000 kron.“ Stritarjeva ulica šte. 2. Rezervni fond okroglo 1,000.000 kron.
Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.
Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.
Priporoča nakup srečk za 1. razr. VI. c. kr. avstrijske razredne loterije. Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun in jih obrestuj po 4 1/2 % čistih.
Žrebanje za ta razred dne 14. in 15. junija 1916.
2% rentnine od vlog na knjižice plača banka sama.
1/4 srečke K 40—, 1/2 srečke K 20—, 1/4 srečke K 10—, 1/2 srečke K 5—. Nekazila vojnim vjetnikom v vseh državah, izvršujejo se točno in najkalanitneje.

Klobuke cilindre in čepice
v najnovjših fazonah in v veliki izbiri priporoča
IVAN SOKLIČ.
Velika zaloga najmodernejših slaničkov.
133
Pristni Panama-slanički od 9 K do 50 K.

Večja trgovina v Ljubljani sprejme
tako

kontoristinjo

zmožno slovenskega in nemškega jezika. Ponudbe sprejema uprav. »Slov. Nar.« pod „Kontoristinja 29/1727.“

Sprejme se tako

slastičarski pomočnik.

Kje, pove upravnstvo »Slov. Naroda« 1733

Majniše cene, Dobro blago!

Modni salon F. Barborič

A. Mildner nasled.

== Ljubljana, Mestni trg šte. 7. ==

priporoča svojo veliko zalogo dunajskih modelov

== suknatih klobukov, slamnikov, kinčanih ==

== in praznih oblik, cvetlic, peres i. t. d. ==

Vedno velika izbira žalnih klobukov.

Popravila točno in cenovno.

Vojaške narodne pesmi

za štiri glasove. Izdajatelj 1275

Fran Marolt, učitelj, Ljubljana.

Vezane K 1-50, v platnu K 1-80.

Naroča se pri izdajatelju in v knjigarnah.

Urarski učenec

se sprejme tako pri A. LEČNIK, 1707 Berovlje na Koroškem.

1739

Slivovka, tropinovec in Rum

v množinah od 60 l dalje, po nizkih dnevnih cenah se dobi pri trdnici

A. Kušlan, Ljubljana, Karlovska cesta št. 15.

Pianine, glasovirje, Phonole, Orchestrione, električne glasovirje.

S. KMETETZ

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica št. 26.

Stubičke Toplice

zdravijo revmatizem, protin, ischias, živčne in ženske bolezni.

biser hrvaških zdravilišč 1646

Termalne in barske kopeli, masaža. :: Najradioaktivnejši vrelci hrvaške.

Vsa oskrba od 8 kron dnevno.

Prospekte daje upravitelstvo zdravilišča.

Ali se hočete svojega

revmatizma

kronično iznebiti?

Tisoči že ozdravljeni!

Bolečine v udih in členkih, otekli udje, skrivljene roke in noge, trganje, bodenje v različnih delih telesa, celo oslabele oči so posledice revmatičnih in protinskih bolezni.

Nudim Vam naraven produkt za zdravljenje.

Noben univerzalna medicina, temveč zdravilno sredstvo, ki je dobrotna narava bolnim ljudem daruje.

Vsakemu brezplačna poskušnja.

Pišite mi takoj, da Vam pošljem svoje zdravilo in poučno razpravo brezplačno. Postanete hvaležen moj privrženec.

Ekspedicija: Oporn-Apotheka, Budapest, VI. Abt. 244.

Anton Bajec

umetni in trgovski vrtnar

naznanja st. p. n. občinstvu, da se nahaja njegov 132

cvetlični salon

samo pod Brančo šte. 2.

poleg Cevljarskega mostu.

Velika zaloga suhih vencev.

zdelovanje šopkov, vencev, trakov itd

Zunanja naročila točno.

Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

Pletene ovijalne gamaše

tucat 54 K — netto blagajna — pri Alberta Matznerja, Dunaj I. Kohl-messergasse 8. 1676

Poštni zavoj s 15 pari po povzetju.

Proti prahatem, luskinam in izpadanju las

deluje najboljša priznana

Tadno-chinin tinktura za lase

katera okrepčuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica z navodom K 1-20.

Razpošilja se s obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, madic. mil, medicinal. vin, specialitet, najfiniših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka v Ljubljani Resliova cesta št. 1.

poleg novozgrajenega Fran Jožefovega tihli. mostu 18

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolnišniških blagin južno železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bol. župe blaginje v Ljubljani.

Gonoktein.

Najnovejšo, izkušeno sredstvo proti kapavcu (triperju), belemu toku, črevesnemu in mehurnemu katarju itd.

GONOKTEIN je upeljan na češki kliniki dvor. svetnika vseuč. prof. dr. V. Janovskega. Na praški nemški kliniki vseuč. prof. dr. K. Kreibicha. Toplo ga priporočajo vseuč. prof. F. Samberger, vseuč. docent dr. J. Od-trčil itd.

M. U. dr. H. Stary, specialista za tajne in kužne bolezni v Pragi piše: Z Gonokteinom sem dosegel izvrstne uspehe, ne dela težav v želodcu, niti v ledvicah, v akutnem stanju sem dosegel edino z Gonokteinom hitro pomehanje neprijetnih subjektivnih simptomov z vidnim objektivnim popljšanjem procesa.

M. U. dr. J. Urban, občinski zdravnik v Vel. Chomutici-Obora piše: Z Vašim Gonokteinom dosegel sem uspehe, ki so me popolnoma zadovoljili.

Dobi se po vseh večjih lekarnah. Skatljica K 6.—

Zahtevajte literaturo in prospekt. Ljubljana: Lekarna Trnkoczy. Zagreb: Lekarna „Selvator“, S. Mit-telbach, Jelatičev trg.

Proizvajal: Farmakološko-kemični laboratorij „HERA“ Praga-Vrsovice 552.

Dobavitelj vojnega ministrstva in Vojno-zdravstvenega združenja.

OVES

se nadomesti z melasnim krmilom, ki jih razpošilja deželna centrala krmil, Ljubljana, Turjaški trg št. 3, v vrečah po 50 kg. Cena je K 35.— za 100 kg.

Proda se lepa

1723

enonadstropna hiša

z 2 verandama in popolno opravo za 6 sob v prijazni vasi ob vodi pod Šmarno goro. Pri hiši je vrt. S hišo je dobiti tudi

gostilniško koncesijo,

edina v kraju. Promet živahen. — Posedstvo je jako primerno za letovišče, tudi za večjo rodbino. — Le resni kupci naj pošljejo naslov na „poštni predal 35,“ Ljubljana.

Modni salon

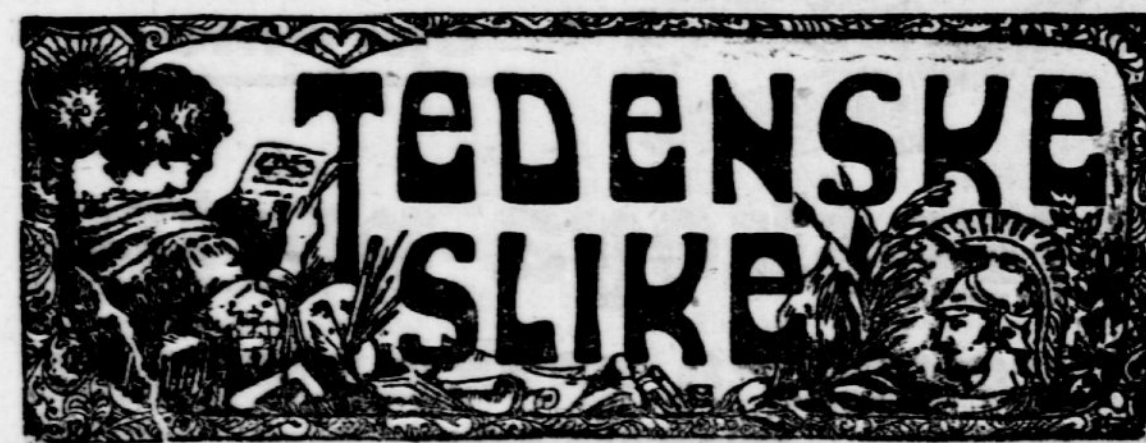
Minka Horvat, Ljubljana, Stari trg št. 31.

Velika zaloga dunajskih damskih in dekliških

slamnikov.

Popravila točno in najceneje. Žalni klobuki v veliki izbiri.

Najbolj zanimiv in najboljši slov. ilustrirani tednik so:



ki priobčjujejo vsak teden mnogo zanimivih slik z boljše in o drugih važnih aktualnih domačih in tujih dogodkih, ter obilo zanimivega čtiva: pesmi, povesti, jako zanimiv, lep detektivski roman, poučne članke in črtice iz gospodinjstva, zdravstva, vzgojstva, tehnike in sploh vseh strok poljudnega znanstva.

„TEDENSKA SLIKE“ so nepolitičen in neustrankarski ilustrirani tednik, ki je posvečen le zabavi in pouku.

„TEDENSKA SLIKE“ bi naj imela naročena vsaka rodbina, vsaka gostilna, kavarna, brivnica, vsako društvo itd. Zahtevajte „TEDENSKA SLIKE“ povsod in pridobivajte naročnikov.

„TEDENSKA SLIKE“ stanejo četrta leta K 3.— pol leta K 6.— in celo leto K 12.—

Naročniki dobe kot nagrado velik ilustrirani koledar, slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča in Aškerc ter tudi lepe zanimive knjige. Naročite si „TEDENSKA SLIKE“ takoj! Novi naročniki dobe še vse letošnje številke.

Pošljite nam svoj naslov in pošljemo Vam 1 številko „TEDENSKA SLIKE“ brezplačno in poštne prosto na ogled.

Upravištvu lista „TEDENSKA SLIKE“
Ljubljana, Francišanska ulica 10/L



JADRANSKA BANKA



Delniška glavnica: K 8,000.000.—.

PODRUŽNICA LJUBLJANA.

Rezerve: okrog K 1,000.000.—.

SPREJEMA: Vloge na knjižice in jih obrestuje po čistih 4 1/2 %.

Vloge na tekoči in žiro račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Dviga se lahko vsak dan brez ozira na moratorij. Rentni davek plača banka iz svojega.

KUPUJE IN PRODAJA: Devize, valute, vrednostne papirje itd. in srečke c. kr. razredne loterije.

Centrala:
Trst.

Podružnice:
Dobruška
Dunaj
Kotor
Metković
Opuzma
Spiljet
Šibenik
Zadar

ESKONTIRA: Menice, devize, vrednostne papirje itd.

IZDAJA: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

DAJE PREDUJME: na blago, ležeče v javnih skladiščih.

PRIJZEMA: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

Brzjavni naslov: JADRANSKA.

10

Telefon št. 257.

